48 Ackor nem vala király Edomban, hanem czac vice király vala.

49 Es Iosaphat czinála haiókat az tengeren, hogy aranyért mennénec Ophirba, de nem mehetének el, mert az haióc megromlánac Asiongaberben.

50 Ackor monda Achasias Achabnac-fia Iosaphatnac: Mennyenec el az én siólgaim az te szólgaiddal haiókon, és nem akará Iosaphat.

Ioram Iudánac Nyolczadic királya 8. esztendeig. 4. Reg: 8. 9: 17.

51 Es el aluuéc Iosaphat az ő attyáiual, és el temettetéc az ő attyáiual, az ő attyának Dáuidnac vátosában, és az ő fia Ioram wralkodéc ő helyette.

52 Achasias pedig kezdé wralkodni Izraelen Samariában, Iosaphatnac, az Iudah királlyánac tizenhetedic esztendeiében, és wralkodéc Izraelben két esztendeig.

53 Es gonosúl czelekedéc az WRnac siemei előtt, iáruán az ő attyának és annyának útán, és Ieroboamnac az Nebath fiának útán, ki bünbe eyté az Izraelt.

54 Es siolgála az Baalnac és azt imádá, és haragra indítá az Izraelnec WRát Istenét, mind az sierint à miképpen az ő attya czelekedett vala.

Az királyokról Irott első könyuncc vége.

AZ KIRALYOKROL IRATOTT MASODIC KŐNYW.

Melly bé foglallya az Iudah országának tizenhat királlyának, és az Izrael országának tizenhét királlyának, három száz hús esztendő forságában lett dólgait.

ELSŐ RESz.

Meg Irattatic ez Caputban az Moabitáknac el szakadásoc az Izrael országáról. Az Achasiasnac betegsége és halála, mint az illyestől meg mondatott vala, kinec helyette wralkodéc Ioram az ő attyafia.

1 El sia-

EL ſiakadá pedig Moab Achabnac halála vtán Izraeltől.

2 Es mikor Achazias alá eſett vólna az ő házának valami roſtélyán, melly ház Samariában vala, kőueteket küldé el, kiknec ezt paranczolá, Mennyetec el kérdgyétec tanáczot az Baalzebultól, az Ecronbéli Iſtentől, ha meg gyógyuloc ez betegſégből.

3 Az WRnac Angyala pedig ſióla az Thesbites Illyęſnec: kely fel, meny fel eleibe az Samariábéli királynac kőuetinec, és ſióly nékiec: Ninczené Iſten Izraelben, hogy Baalzebulhoz az Ecronbéli Iſtenhőz mentec tanácz kérdeni?

4 Annac okaért azt mondgya az WR, Az ágyból az mellybe feküttél fel nem kelſi, hanem kętſęgnélkül meg halſi. Es mindgyárt el méne Illyęs.

5 Es mikor az kőuetec meg tęrtenec vólna ő hozzáia, monda nékiec: miért tęrtetec meg.

6 Felelénec néki: Egy férfiu iőué előnkbe, és monda nékünc, Mennyetec el, tęrietec viſſiſia az királyhoz, ki titeketel küldőtt, és mondgyátoc meg néki: Ezt mondgya az WR, Ninczené Izraelben Iſten, hogy te Baalzebulhoz az Ecronbéli Iſtenhőz küldeſi tanácz kérdeni. Annac okaért az ágyból az mellybe feküttél, fel nem kelſi, hanem nálluán meg halſi.

7 Monda pedig ő nékiec: minęmő ſiemély vala az az férfiu az ki előtőkbe iőtt vala, és ezeket ez beſiédeket ſióla néktec?

8 Es felelénec néki: Egy ſzőrős ember, ki ſiiw őwel őuedezte vala bę derekát: Ackor monda: az Thesbites Illyęs vólt az.

9 Es hozzáia küldé egy őtuen ember előtt iáró fő embert, az ő alatta való őtuen emberrel, ki fel ménuén ő hozzáia, (Imé pedig ő ül vála az hegy teteién,) monda nékie: Iſten embere, Az király azt paranczollya hogy ſiály alá.

10 Feleluén Illyęs monda az őtuen ember előtt iáró fő embernec: Ha én Iſten embere vagyoc, ſiállyon tűz alá az Eegből, és emęſſięn meg tégedet, és az te alattad való őtuen férfiakat: Ackor tűz ſiálla alá az Eegből és meg emęſité őtet az őtuen férfiackal egyetembe.

11 Eſmét pedig küldé ő hozzáia más őtuen férfiac előtt való fő embert, mind az őtuen férfiackal egybe, ki ſióla, és monda: Iſten embere, az király azt paranczollya, hogy hamar iőij alá.

12 Es felele Illyęs, és monda nékic: Ha Iſten embere vagyoc, ſiállyon tűz az Eegből alá, és emęſſięn meg tégedet az te őtuen ſiólgaiddal egyetembe. Ackor tűz ſzálla alá Iſtentől az Eegből, és meg emęſité őtet az ő őtuen ſzólgaiual egyetembe.

13 Iſmét el küldé pedig az harmadic őtuen ember előtt iáró fő embert, az ő őtuen ſzólgaiual

egybe, és az fel ménvén tẽrdet hayta Illyes elõtt, és könyörögvén néki, monda: Isten embere kérlec légyen beczülletes az te szemeid elõtt az én lelkem, és ezeknec az te szolgaidnac lelkec.

14 Imé tüz szálla le az egbõl és meg emézté az két õtuen férfiac elõtt való fõ embereket, az õ õtuen szolgáiockal egybe: Mostan azért légyen beczülletes az én lelkem az te szemeid elõtt.

15 Szóla pedig az WRnac Angyala Illyesnec: Meny alá vele, ne fély semmit tõle. Ki fel keluén alá méne vele az királyhoz.

16 És szóla õ néki. Ezt mondgya az WR, miuel hogy kõueteket küldõttel tanácz kérdeni Baalzebulhoz az Ecronbéli Isten hõz, (mint ha nem vólna Izraelben Isten kitõl tanáczot kérdhetnél,) Annac okaért mondom, fel nem kelsi ez ágyból mellybe fekütel, hanem niluán meg halsi.

17 Meg hala azért az WRnac beszéde szerint, mellyet szólot vala Illyes, és wralkodéc Joram õ helyette, Joramnac, Iosaphathánac az Iudabéli királynac másodic esztendeiében, mert nem vala Achasiasnac fia.

18 Az Achasiasnac pedig több dólgai, mellyeket czelekedett nemde ninczeneké meg irua az Izraelnec királinac czelekedetekrõl iratott Chronica könyvben?

Nem uralkodnac Izrael országnac kilentzedic királya, Achabnac fia, 12. esztendeig.

Illyes Prophéta beléiget az vtan Elisęussal, által mennec Járazon az Jordán vizen, Illyest az Isten el ragadgya a lenyúlan az Egbe. Elisęus viszsa iõ az Jordanon Járaz szárral, és az Prophétákról tiztelkedic. Az Jerichonac vizeis meg orõnsõllya, Az gyermekeket el faggatryác az mednec, miuel hogy az Propehétat meg czufoltac vala.

1 ÉS lõn mikor az WR az Illyesst fel akarná vinni az sęl vęsi által mennyekbe, el méne Illyes és Elisęus Gilgalból.

2 Ackor monda Illyes Elisęusnac: Maradgy itt kérlec, mert az WR Bethelbe küldött engemet: Monda pedig Elisęus. Eel az WR és az te lelked, hogy el nem hadlac tégedet. Alá ménénec azért Bethelbe.

3 Ackor ki iõuénec az Prophétáknac fiai kic Bethelben valánac Elisęushoz, és mondánac. Nem tudodé hogy ez mai napon az WR el ragadgya az te wradat te tõled? és monda, tudom éniș, halgasșatoc.

4 Monda néki esmét Illyes: Elisęe maradgy itt kérlec, mert az WR engemet Ierichoba küldett, Õ felele: Eel az WR és az te lelked hogy el nem hadlac tégedet. El ménénec azért Ierichoba.

5 Es az Prophétáknac fiai kic Ierichoban valánac Elisęushoz iõuénec, és mondánac néki. Nem tudodé hogy ez mai napon az WR az te wradat el ragadgya te tõled: és monda: Enis tudom, halgasșatoc.

6 Monda annac vtánna néki

az Il-

az Illyęs: Maradgy itt kérlec mert az WR engemet az Iordán vize mellé küldött, ő felele: Eel az WR és az te lelked hogy el nemhagylac tégedet, el ménénec azért mind ketten.

7 Ötuen férfiac pedig az Prophétáknac fiai vtánnoc ménuén, meſiſie ellenékbe meg állánac, amazoc pedig ketten meg állánac az Iordán mellet.

8 És fogá Illyęs az ő páláſtyát és öſſue tűré, és meg üté azzal az vizet és két felé váléc, ackor által ménénec mind ketten ſiárazon.

9 Mikor pedig által mentec vólna, monda Illyęs Eliſęuſnac: Kéry tőlem mit czelekedgyem veled minec előtte te tőled el ragadtatom. Es monda Eliſęus: Legyen kérlec az te benned való léleknec kęttős mértéke én raytam.[a]

10 Amaz monda: Nehez dólgot kérél, ha meg látándaſi engemet mikor tőled el ragadtatom, meglęſien az mit kérſi. Ha pedig nem látándaſi, nem lęſien.

11 Lőn azért mikor ménnénec, és ménuén beſiélgetnénec, imé egy tűzes ſzekér, tűzes louackal egybe, el[b] választá őket egy máſtól, és fel méne Illyęs az ſięl vęſiben az Egbe.

12 Eliſęus pedig ezt látuán kiált vala, édes atyám, édes atyám Izraelnec mind ſiekerei mind louági, és nem látá őtet többé: Annac vtánna ragadá az ő magá öltözetit, és két reſire ſiakaztá azokat.

13 Es fel vőué az Illyęs paláſtyát melly ő róla le eſett vala: és viſiſia tęre, és meg álla az Iordán vizénec partyán.

14 Es vőué az Illyęs paláſtyát melly ő róla le eſett vala, és azzal meg üté az vizet, és monda: Hól vagyon az Illyęſnec Wra Iſtene? Es mikor ők is meg ütötte vólna az vizet, két felé váléc, és által méne Eliſęus.

15 Látuán pedig ötet ellenbe az Prophétáknac fiai kic Ierichoban valánac, mondánac. Az Illyęſnec lelke adattatot Eliſęuſnac és eleibe ménénec ő néki, és le haylánac ő előtte az földre.

16 Es mondánac nékie: Imé moſtan vadnac az te ſiólgaiddal ötuen erős férfiac, mennyenec el kérűnc, es kereſséc meg az te wradat, netalám az WRnac lelke ragadta el ötet, és le törte valamellyic hegyen auagy völgyön. és monda: Ne külgyetec.

17 Es kénſieritéc ötet, és mikor gondolkodot vólna róla, végezet re monda: külgyetec el, és el küldéc az ötuen férfiakat, és harmad napig kereſuén, nem találác ötet.

18 Es mikot meg tęrtec vólna ő hözzáia, (ő pedig Ierichoban lakic vala,) monda nékic: Nem mondottám valaié meg néktęc hogy el ne mennyetec?

19 Mondánac pedig az városbéli férfiac Eliſęuſnac: Imé ez város ió lakó hely vólna az mint látod édes Wram, de az víz igen ártalmas, és hamar el halnac itt az emberec.

a: Nem azt kéri Eliſeus az Iliestől bóg kétſzer rel nagyob ajandoka légyen Iſtennec ő rayta hogy nem Illyesen, hogy illien modon meg baladgya az ő meſterét, az mint nemellyek magyarázzák, hanem miuel hogy Illyęſnec az Eliſęus vgy mint elsőſzülőtte vala, az az, az több tanitózáni kőzött fő, és mindeneknél ſzeremetesb. Az Iſteſſec törvénye ſzerint Deut. 21 v 17. mellyben meg parancsolta vala Iſten, hogy az elsőſzülőtteknec két rész örökſéget adgyanac, azt kéuánnya Eliſęus hogy az ő tanituán társaſt az Illyesben való ajándoknac kétſzer való mértekéuel baladgya meg, hogy nem Illyęſnel hanem az ő társainal légyen nagyob, es az Illyes lelke kétſzerrel inkáb meg teredgyéc Eliſeusban.

b: Illyes el ragatattic Iſten től élő teſtben.

Meg oruos ſollya Eliſeus az Kéſerü vizeket.

20 Es monda: hozzátoc nékem egy wy Czéſiet, és veſſetec ſót beléie, és el hozzác ő néki.

21 Ki ménuén pedig az kút főre, belé veté az ſót, és monda: Ezt mondgya az WR, meg gyogyitottam ez vizeket, nem ſármazic ennec vtánna azokból halál, ſem az földnec puſtáláſa.

22 És egeſségeſécké lönec az vizec mind ez mai napîglan Eliſeuſnac beſéde ſierint, mellyet ſzólot vala.

23 Fel méne annac vtánna onnét Bethelbe, és mikor ő az vton fel menne, apró gyermekec iöuénec ki az városból, kic ötet czufolyác vala, ezt monduán, Iöuel kopaſi iouel kopaſi.

Az meduec el ſzaggatyac az gyermekeket kic az Eliſeuſt meg czufolac vala.

24 És hátra tekintuén es meg látuán öket, meg atkozá öket az WRnac nenében, és az erdöből két nöſtény meduec ki iöuén, el ſiaggattának közzülöc negyuen két gyermekeket.

25 És el méné onnét az Charmel hegyére és onnét tére Samariába.

III. Réſz.

Izraelnec, Iudánac, és Edomnac királlyai mennec ſz Moabirác ellen, viznélkül meg fogyatkoznac, De Eliſeus által Iſten vizet ád nékiec, és gyözedelmet iger az ellenſégen. Meg verik az Moábitákat és igen meg ronczyac, de mikor vak meröſségeket látnac vólna, meg térnec.

1 IOram pedig Achabnac fia kezde vralkodni Izraelen Samariában, Ioſaphatnac az Iudah orſzágábéli királynac tizen nyoltzadic eſtendeiében, es wralkodéc tizen két eſtendeig.

2 És gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſiemei elött, de mind az áltál nem annîra mint az ő attya és annya, mert el rontá az Baalnac képeit, mellyeket az ő attya czinált vala.

3 De mind az áltál köueté az Ieroboamnac Nebath fiának bűneit ki vétekbe eytett vala az Izraelt: és el nem táuozéc azoktól.

4 Meſánac pedig az Moab királlyának nagy ſoc barma vala, És ád vala adóba az Izrael királlyának ſzáz ezer báránt, és ſzáz ezer koſt mind gyapiaſtól.

5 Lön pedig mikor meg hólt vólna Achab, el ſzakadá az Moabnac királlya az Izraelnec királlyától.

6 Ki méne annac okaért az napon Ioram király Samariából, és meg ſzámlála az egéſz Izraelt.

7 El méne pedig és küldé köueteket Ioſaphathoz az Iudah orſzágábéli királyhoz, kic ezt mondánac néki: Az Moabnac királlya el ſzakadott én tülem, el iöſſé velem az Moab ellen az hadba? Felele: el mégyec, Mind égyec vagyunc mi, én és te, az én népem és az te néped, az én louaim és az te louaid.

8 Es monda: Melly vton menyünc fel? Felele: Az Edom puztáiának vtán.

9 El méne azért az Izraelnec királlya és az Iudánac királlya, es az Edomnac királlya, és mikor kerengettenec vólna az vton hét napîglan, nem lön az tábornac vize, ſem az vçlec való barmoknac.

10 Es

10 Es monda az Izraelnec királya: Iay, iay, mert az Wr hitta egybe ez három királyt, hogy az Moab kezébe adgya őket.

11 Es monda Iosaphat: vagyoné itt az Wrnac Prophétáia, hogy tanáczot kérdgyünc az által az Wrtúl, Felele egy az Izrael királlyának siólgai közzül, és monda: Itt vagyon az Elisęus Saphatnac fia, ki Illyęsnec vizet tőlt vala kezére.

12 Es monda Iosaphat: Nála vagyon annál az Isten beszéde. Alá ménénec azért hozzáia az Izraelnec királlya, és Iosaphat, és az Edomnac királlya.

13 Es monda Elisęus az Izrael királlyának: Mi gondom vagyon én nékem te veled? menny el az te attyádnac és anyádnac Prophétáihoz: Es monda néki az Izraelnec királlya, semmiképpen nem: Mert az WR őssue gyűytötte ez három királt, hogy az Moábnac kezébe adgya őket.

14 Monda pedig az Elisęus: Eel az seregeknec Wra ki előtt álloc hogy ha Iosaphatot az Iudánac királlyat nem nézném, téged nem néznelec, reiád sem tekintenéc.

15 Mostan annac okaért: hozzátoc én nékem egy éneklőt, és mikor énekelne előtte az éneklő, az Wrnac lelke meg környekezé őtet.

16 Es monda: Ezt mondgya az WR: Czinály ez patakban soc árkokat.

17 Mert ezt mondgya az WR: Nem látoc semmi szelet, esőt sem látoc, de mind az által ez patac meg telic vízzel, honnét ihattoc mind ti mind az ti nyáiotoc és barmotoc.

18 Keués pedig még ez az Wrnac szemei előtt, hanem az Moabotis kezetekbe adgya.

19 Es meg vertec minden kúlczos várost, és szép várost, és minden iő termő fákat le vagdaltoc, és minden kút feieket bę tőltetec, és minden iót szántó földet bę hántoc kőueckel.

20 Lőn pedig reggel, mikor áldozatot szoktanac tenni, Imé az vizec iőnec vala az Edomnac ſtáról, és meg teléc az föld vízzel.

21 Haluán pedig az egész Moab hogy fel iőttec vólna az királyoc ő ellenec vijni, egybe gyülénec mindnyáián az kic fegyuert köthetnec vala fel, és meg állánac az ő tartományoknac határán.

22 Es fel kelénec reggel mikor az nap fel iőt vólna, az vízekre, és látác az Moabitác hogy ő ellenekbe az az víz vereſsellénec mint az vér

23 Es mondánac, vér ez: meg víttac az királyoc egy máſsal, és meg ölte kiki az ő felebarátty át, ſies azért az prędára ő Moab.

24 Es mikor az Izraelnec táborához iutottac vólna, fel támadánac mind egyetembe az Izraelitác és meg veréc az Moabitákat, és meg futamánac előttöc, és meg veréc az Moabot.

25 Es városokat le rontác, és az ió szántó földekre kiki mind kőuet hányá, és bę töltéc az mezőt kőueckel, és minden kút fejeket bę dugánac, és minden ió termő fákat le vágánac, úgy annîra hogy czac az Cir Haresethnec kő falait hagyác fenn, környyül vőuéc pedig azt az a parityásoc, és aztís meg veréc.

a Az Sidonſze Calaim, nem czac paritsyásokat iegyez, hanem akkori az kic valami meſterſeges ſtersſámmal nagy kőueket hannac be az városba.

26 Látuán pedig az Moabnac királlya hogy meg győzettetnec az vijádalban, melléie vőn hęt száz erős férfiakat, hogy az Edomnac királlyára róhanna, de nem lehete.

27 Vőué azért az ő elsző szülőt fiát, ki ő helyette wralkodandó vala, és égő áldozatúl meg áldozá az kő falon. Melly dolgon az Izrael népe igen meg háborodec: Annac okaért el ménénec róla, és meg tęrénec az ő földőkbe.

IIII. Rész.

Ez Caputban meg irattatnac az Eliſęusnac czudai dolgai. Egy fegény aſſoni állatnac ſos olairól: Az Sunem városbéli aſſoni állatnac fiu magzatot nyer Istentől, kit fel támaszt mikor az meg hólt vólna. Az keserű erkedésé réfi. és keués kenyérrel soc embert elegit meg.

1 EGy aſſioni állat pedig, az prophétáknac fiainac feleſégec, kőzzűl kiálta Eliſęushoz, monduán: Az te ſiólgád az én fériem meg hólt, te pedig tudod hogy az te ſiólgád Isten félő vala: El iött pedig az kinec adós vagyoc, hogy el vigye mind két gyermekemet, hogy néki rabiai legyenec.

2 Monda néki Eliſęus: mit czelekedgyem veled? Mond meg nékem miczoda vagyon házadban? Monda az: Semmi ninczen az te ſiólgáló leányodnac házában, hanem czac egy korſó olay.

Eliſęus ſoc olait ád az keués olayból egy ſzegény aſſioni állatnac.

3 Ackor monda: menny el kéry az te ſiomſiédidtól ſoc űres edényeket.

4 Es meny be és zárkozzál bę te magad az te fiaiddal egybe, és tőlcz (az olaiból) mindenic edénybe, és az melly meg telic, tétesd el onnét.

5 El méne annac okaért ő tőle, és bę zárkozéc ő maga az ő fiaiual egyetembe: Azoc viſiic vala néki az edényeket, ő maga pedig czac tőlti vala.

6 Lőn pedig mikoron meg töltötte vólna azokat az edényeket, monda az ő fiának, hozz męgis valami edént ide: Felele az: Nin czen több edény, és ottan meg álla az olay.

7 Ackor el méne az, és meg mondá az Isten emberének, Az pedig monda: meny el, add el az olayt, és fizeſs meg annac az kinec adós vagy, te pedig és az te fiaid éllyetec az maradékával.

8 Lőn annac felőtte mikor egy nemelly napon által menne Eliſęus Sunembe, ott vala egy fő aſſioni állat, melly kénſzerité őtet hogy nálla ennéc kenyeret: Lőn azért hogy valamikor azon által menne, bę tęr vala hogy ott nálla enn éc.

9 Es

9 Es monda az aſſiſoni állat az ſériénec: Imé moſtan vőttem eſiembe, hogy ez az Iſten embere ki ſiőntelen ezen iár által, ſient ember.

Az Sunamitis gazdaſſo dic Eliſeusnac.

10 Czinállyunc kérlec egy kamorát, és ſierezzűnc abba ágyat és aztalt, ſeczelt, és gyertya tartót, hogy mikor mi hozzánc iőuend, hadd tęrien abba az házba.

11 Egy neminęmő napon azért oda méne, és meg ſiálla az kamorában, és meg nyugouéc ott.

12 Es monda Gehazinac az ő ſiólgáiának: Hidd ide hozzám ezt az Sunamitiſt. Elő hiua azért azt, és az eleibe álla.

13 Monda annac felőtte, Mond meg nékie, nagy ſiorgalmatoſſággal ſiólgálſi mi nékűnc, mit kéuánſi hogy czelekedgyem veled? Vagyoné valami igyed az király előtt vagy az ſeregnec hadnagya előtt: monda az: Az én nemzetſégem közőtt békeſéggel lakom.

14 Monda Eliſęus: Mit kéuánſi tehát hogy czelekedgyem vele? Felele Géhazi: Bizonyára fia nincz nékie, és az ő férie yén ember.

15 Ackor monda, hidd ide, és oda hiuá, és az meg álla az aytóban.

vagy, fiadat ez ſzolgálod.

16 Annac vtánna monda: eſi tendő ęckorra, ha élſi fiad léſſen. Es monda az: ne édes WRam, Iſten embere, ne mondgy képtelen dolgot à te ſzólgáló leányodnac.

17 Meg terheſűle azért az aſſiſioni állat, és fiat ſiűle abban az időben, mellyet meg mondott vala Eliſęus.

18 Es fel neuekedéc az gyermec, egy nemelly napon pedig mikor ki ment vólna az ő attyához az aratókhoz.

Eliſeus fel tamaztya az Sunamitis fiát.

19 Monda az ő attyának, Iay feiem, iay feiem, és monda az ő attya az ſiolgánac, vidd el ötet az annyához.

20 Ki mikor fel vőtte vólna őtet, viué az ő annyához, és az ő annyának ölében űle mind dęlſig, és az után meg hala.

21 Ackor fel méne az (aſſiſioni állat) és az Iſten emberének ágyára tőué ötet, és az aytót bę záruán ki iőue onnét.

22 Es elő hiuá az ő fériét és monda: Kérlec engedgy énnekem éggyet az ſiolgác közzűl, és egy ſiamárt, hadd mennyec el hamar az Iſten emberéhoz, és mayd meg tęrec.

23 Es az monda: Miért megy ő hozzáia, ha ma vij hónac innepe ninczen, ſem ſiombat. felele az: légy békeſéges ſiiuel.

24 Meg nyergelé azért àſiamárt és monda à ſiolgánac, Eregy elől és menny hamarſággal, meg ne álly én érőttem hogy fel űllyec, hanem ha mondandom te néked.

25 El ménuén azért iuta az Iſten emberéhőz az Charmel hegyére, és mikor meg látta vólna azt az Iſten embere tálól, monda Gehazinac az ő ſiólgáinac. Imé az Sunamitis ez.

26 Fuſs el azért hamar eleibe, és kérd meg tőle ha vagyon békeſég bę mind ő mind az őferie, és mid

az ő gyermeke. Monda az: békeſségben.

27 Fel méne pedig az Iſten emberéhöz az hegyre, és meg ragadá az ő lábait. És Gehazi oda méne hogy el üzné ötet: Es monda az Iſten embere: Hagy békét néki, mert meg keſeredett az ő ſiue, és az WR el titkolta én tülem és nem ielentette meg nékem.

28 És monda az: Vallyon én kérteme fiat az én wramtól? Nem de mondamé néked ne czaly meg engemet?

29 És monda Gehazinac, kéſzüly vtra, és vegyed kezedbe az én páltzámat és menny el, ha kit elöl találſi, ne köſiöny néki, és az én páltzámat tegyed az gyermec ortzáira.

a: Azt akarja ezzel ez ſzóláſſal hogy ne keſedelmezzéc az vtan.

30 Monda pedig az gyermecnec annya. Él az WR es él az te lelked hogy el nem boczátlac tégedet, fel kele azért és köueté ötet.

31 Gehazi pedig elöttöc el ment vala, és az páltzát az gyermecnec ortzáira tötte vala, de nem ſzólot és nem hallot vala az gyermec: Annac okaért viſſa téré eleibe, és meg monda néki, monduán: Nem támada fel az gyermec.

32 Bé méne pedig Eliſeus az házba, és imé az gyermec halua fekſüc vala az ő ágyán.

33 És mikor bément vólna, bé zárla az aytót magára és az gyermekre, és könyörgé az WRnac.

34 És az ágyra fel háguán, az gyermekre búrúla, és az ő ſiáit az gyermec ſiáira töué, ſiemeit ſiemeire, kezeit, kezeire, és el teriede az gyermeken, és meg melegedéc az gyermeknec teſte.

35 Es töle el fordúluán alá fel iár vala az házban, az után fel ménuén eſmét reáia búrúla, és az gyermec izéc vagy ketſier, és fel nita az ő ſiemeit.

36 Ackor ſiólíta Gehazit, és monda: Hidd ide az Sunamitiſt, és oda hiua azt, és mikor oda ment vólna, monda: Vidd el az te fiadat.

37 Ki mikor bé ment vólna, lábához eſéc és le búrúla az földre, és az ő fiát foguán, ki méne.

38 Az után meg téré Eliſeus Gilgalba, éhſég vala pedig ackor az orſiágban, és az Prophétáknac fiai ő véle laknac vala: És monda az ő ſiólgáiának: ſierezz egy nagy fazékat, és czinály valami főzeléket az Prophétác fiainac.

39 Ki méne azért éggyic az mezöre hogy parayt ſiedné, és találkozéc vad ſiölöre, és arról tele ſiede az ő ruháiát ſaar töckel, az után haza iöuén meg metelé az pépes fazékba, mert nem tudgyác vala mi légyen.

40 Fel adác pedig az férfiaknac hogy ennénec, lön pedig mikor ennénec abból az fazekból, kiáltánac és mondánac: halálos méreg vagyon à fazékban

Iſten

Elíseus az késerü ételt megedeſíti.

Iſten embere, és nem ehetének benne.

41 Ő pedig monda: hozzátoc valami liztet ide, és belé veté azt az fazékba, és monda: add fel immár az népnec, és euénec, és nem vala ſemmi gonoſi ártalmaſság az fazékban.

42 Iöue pedig egy férfiu Baal-Salíſából, és hoz vala az Iſten emberének, elein meg ért árpából ſült kenyereket, tudni illic húſi árpa kenyereket, és valami meg ſendült gabona feieket, és monda: Add az népnec hogy egyéc meg.

43 Felele az ő ſiólgáia: Miért adnám ezt ſiáz ember eleibe? Monda eſmét: Add az népnec hadd egyenec, mert ezt mondgya az WR: éſinec és megis marad benne.

44 Eleikbe adá azért es euénec, megis marada benne az WRnac beſéde ſirint.

V. Réſz.

Elíſeus paranczolattyából meg fördödic Naaman az Iordan vizében, és meg gyogyul az ő bélpokloſiságából. Miuel hogy pedig az Gehazi az Elíſeus ſolgáia az ő Wrahirenelkül ai indokot vön Naamntul, meg verettetic azon bé pokloſsággal.

Naaman Hiſtoriája.

1 AZ Syriábéli király ſeregének pedig vala egy neminçmő hadnagya, Naaman: ki az ő Wránál nagy böczben vala, és tiztelséges ſiemély: Mert az által ſiabaditotta vala meg az WR Syriát: vala pedig ez erös hadakozó férfiu, de bélpoklos vala.

2 Syriából pedig mentec vala ki valami ſeregec, kic az Izraelnec földéből fogua hoztának vala egy kis leányt, melly az Naaman feleſégének ſiólgál vala.

3 Es monda ez az ő aſſiſtonyának: Vayha az én Wram ſiembe lenne azzal az Prophétáual ki Samariában vagyon, kétſegnélkül meg gyógyitaná ötet az ő bél pokloſságából.

4 Naaman azért bé méne és meg beſiélé az ő Wránac, mondván: Igy-ſ-ſgy ſzolot az Izrael országából való leány.

5 Ackor monda az Syriábéli király: meny el és ím leuelet küldéc az Izrael királyának. El méne azért és hozzáia vöué az leuelet, és vön tíz talentum ezüſtöt és hat ezer aranyat, annac felötte tíz inneplö ruhát.

6 Es el viue az leuelet az Izrael királyának, mellynec ſummáia ez vala: Moſtan annac okaért minec vtánna ez leuel te hozzád érkezic, Imé küldöttem te hozzád Naamant az én ſiólgámat, hogy meg gyogyitſad ötet az ő bélpokloſságából.

7 Lön pedig mikor meg olvaſta vólna az Izraelnec királlya az leuelet, meg ſzaggatá az ő ruháiát, és monda: Iſten vagyoké én hogy meg ölljec valakit, és eſmét meg eléuenítſem, hogy ez én hozzám küld hogy meg gyógyitſam ez férfiát az ő bélpokloſságából? Bizonyára vegyétec eſietekbe és láſsátoc, hogy ezac háboruſágra

való

való álkolmatoſságot keres ellenem.

8 Mikor pedig meg hallotta vólna Eliſęus az Iſten embere, hogy az Izraelnec királlya ruháiát meg ſiagatta vólna, küldé az királyhoz, illyen izenettel. Miért ſiaggattad meg az te ruhádat? Hadd iöjön én hozzám (az Naaman,) és tudgya meg hogy vagyon Prophéta Izraelben.

9 El méne azért Naaman louaiual és ſiekereiuel, es meg álla az Elizęus házának aytáia előtt.

10 Küldé pedig Eliſęus köuetet hozzáia, mondúán, meny el és feríggyel meg hętſier az Iordán vizében, és meg vijul az te teſted és meg tiztul.

11 Es nagy harággal mégyen vala Naaman, és ezt mongya vala. Imé ezt gondolom vala magamban, kętſegnélkül ki iö (az Prophéta,) és elö áluán ſegitſégül hija az ÖWRának Iſtenének neuét, és kezéuel meg illeti az helyet, és vgy gyogyittya meg az bęlpokloſt.

12 Auagy nem iobbaké Damaſcuſnac folyó vizei Amanah és Parpar, Izraelnec minden vizeinél? Auagy nem moſodhadnamé meg azokban hogy meg tiztúlnéc? Illyen módon el tęrtén nagy haraggal mégyen vala.

13 Hozza ménének pedig az ö ſzólgai és ſzólának ö néki, mondúán: Wram, ha valami nagy dólgot mondot vólna ez Prophéta, auagy nem miuelted vólnaié meg? Sockal inkáb miuel hogy czac azt mondgya hogy meg moſodgyál, czelekedd meg azt, hogy meg tiztúly.

14 Bę méne azért az Iordán vizébe és meg moſá magát abban hętſzer az Iſten emberének beſiéde ſierint, és meg vijula az ö teſte mint egy kis gyermeknec teſte, és meg tiztúla.

15 Az vtán meg tęre minden népéuel az Iſten emberéhöz, és bę ménuén meg álla elötte és monda: Ime moſtan tudom immár, hogy ninczen az egéſi földön Iſten egyebüt hanem czac Izraelben. Azért kérlec tégedet vedd el ez aiándokot az te ſiólgádtól.

16 Ö pedig monda, Eel az WR az ki előtt álloc hogy el nem vęſiem: Kénſieriti vala pedig ötet hogy el venne, de ö nem akará.

17 Es monda Naaman: Ha el nem vęſied az aiándokot, kérlec tégedet, adgy az te ſiólgádnac ez földből annit, az menyit vihet két öſſuér: Mert az te ſzólgád többé nem áldozic idegen Iſteneknec, hanem czac az WRnac.

18 Ebben ez dologban légyen az WR kegyelmes az te ſiólgádnac, hogy mikor bę mégyen az én W-

4 Az Naaman az ö meg tiztúlásából meg eſmeri az igaz Iſtent. Azért azt tegéri az Prophétának hogy ez után idegen bálványiſtenecnec nem ſzolgál, hanem az Izraelnec ÖWRának Iſtenének. De tudatlánſzágtól való indúlat az mit az Elizeus Prophétától ker. Elöſzer hogy az Izraelnec ſzáganac fődében ſzabad légyen ei vinni, mint ha a földhöz közel teleztetut vólna az ſzentſég, és az tenné kedueſecke az áldozatokat. Másodſzor, hogy annac boczanáttyat kérí ha az Rimmon Templumába bé mégyen és ott meg hajol. Azért azt mongya az Prophéta, Menny el békeſſeggel, mellyel nem engedi meg nékt az mint nemellyec magyarázzac hogy az Templumba bé mennyen, hanem inkáb arra inti hogy minec vtánna az Iſtent meg eſmérte, és immár lelke meg nyugott, ezzel az békeſſeggel mennyen el, és ne czelekedgyec oly dólgot, melly meg haborítana az ö lelkét. Noha nemellyec külömb értelemben vadnac.

én Wram az Rimmon Templumába hogy ott imátkozzéc, mert ő az én kezemre támaſkodic, azonképpen énis meghayloc az Rimmon Templumában, ezt hogy én meg hayloc az Rimmon Templumában, boczáſsa meg az WR az te ſiólgádnac.

19 Es monda néki: Mény el békeſséggel, Es el méne ő tőle vgy mint egy mélly földig.

20 Monda pedig Gehazi, Eliſeuſnac az Iſten emberének ſiolgája: Imé az én Wram meg kémellé az Siriábeli Naamannac marháiát, és nem akará ő tőle el venni az mit hozott vala, Eel az WR hogy vtánna futoc, és valamit kéreć tőle.

21 Vtánna futá azért Gehazi Naamannac: Látuán pedig Naaman őtet hogy vtánna futna, le vgréc à ſiekérből, és eleibe méne, és monda: békeſségeſé az te iöueteled.

22 Felele az: békeſséges. Az én Wram küldött engemet ezt monduán: Imé moſtan czac ez órában iött én hozzám két iffiu az Ephraim hegéyről, az Prophétáknac fiai közzül, adgy kérlec azoknac egy talentum ezüſtöt, és két öltözö ruhát.

23 Es monda Naaman: Kérlec végy két talentomot, és kénſieritė őtet, és egybe köte két talentum ezüſtöt két ſakba, és két öltözö rúhát, melly eket két ſiólgáinac határa adá, és előtte viſic vala.

24 Es mikoron haza iutot vólna, el vöue tőlöc azokat, és el tőué egy házban, és el boczáta az férfiakat, és el ménénec.

25 Ő pedig bę ménuén meg álla az ő Wra előtt, és monda néki Eliſeus, honnét iöſi Gehazi? Felele: Nem ment az te ſiólgád ſohouá.

26 Ő pedig monda nékie: Auagy nem valaié az én ſiuem ielen te veled, mikor az férfiu le fordúla ſiekeréből elödbe, auagy ez vólté az idö hogy vennél magadnac ruhákat, olay fákat, ſiölöket, iuhokat, barmokat, ſiolgákat és ſiólgáló leányokat.

27 Annac okaért té reiád és az te magodra ragad az Naamannac bęl pokloſsága mind öröcké, és ki ménuén ö elöle meg poklosúla, és lön mint az hó.

VI. Réſz.

Az Eliſeus Iſten beſédének ereie által az vaſat fel hozza az Iordán fenekéről az vizues ſinére: Az kiralynac meg ielenti Eliſeus az Syriai kiralynac tanácsát, és az ő ſiólgait az Iſten ereténec általa meg czufollya és Samariában beviſſi. Az Siriai király meg ſállya a Samariát, és meg veretteti az Samariábeliek oly nagy chſeggel, hogy az aſſoni állatot meg ennéc az ő magzattyokat.

1 MOndánac pedig az Prophétáknac fiai Eliſeuſnac: Imé ez az helly melyben te náladlakunc, igen ſzoros mi nékünc.

2 Hadd mennyünc el kérlec az Iordán vize mellé, hogy mindenine egy egy fát hozzon, hogy ott valami haylokot epîtſünc magunknac. Kiknec monda: menny etec el.

3 Es

3 Es monda egy ő közzülöc, kérlec iöy el az te ſzólgaiddal, és az monda: Enis el mégyec.

4 Es el méne ő vélec, és ménénec az Iordán vize mellé és fákat vágnac vala.

5 Lőn pedig mikor éggyic egy fát le vágná, az feyſie bę eſéc az vízbe, ackor kiálta és monda: Iay iay édes wram, eztis kőlczön kértem vala.

6 Es monda az Iſten embere: houá eſéc, [illegible] meg mutatá néki az helyet, és le vagá egy fát, és oda veté, és fenn kezde vſni az vas.

7 Es monda: vedd ki. Es ki nyuytuán kęzét ki vőué.

8 Az Syriábéli király pedig hadakozic vala Izraellel, és tanáczot tartá az ő ſzólgaiual, monduán: Illyen ſz illyen helyen léſſen az én táboron.

9 Annac okaért küldé az Iſten embere az Izrael királyához, monduán: Megláſd hogy azon az helyen által ne menny, mert oda mennec az Syriábéliec.

10 El küldé azért az Izraelnec királlya arra az hellyre mellyről ſzólot vala néki az Iſten embere, és ötet meg intette vala, és meg óltalmazá magát attól, nem egyſzer ſem kętſzer.

11 Meg háborodéc pedig ezen az Siriábéli királynac ſziue, és öſſze gyűytuen az ő ſzólgáit, monda nékic: Miért nem mondgyátoc meg nékem, kiczoda légyen mi közzülönc az Izrael királlyának párthyára való?

12 Ackor monda egy az ő ſzólgai közzül: Nem attól vagyon édes Wram király, hanem az Eliſęus Prophéta ki Izraelben vagyon, ielenti meg az Izrael királlyának az beſzédeket, mellyeket te az te titkos házadban beſzéllesſz.

13 Monda az király, mennyetec el és láſsátoc meg hól vagyon, hogy reiá küldgyec és el hozaſſam ötet: mondánac pedig néki, monduán: Am Dothamban vagyon.

14 Es kuldé oda louagokat és ſzekereket, és nagy ſereget, kic el ménénec éijel, és körös környül vőuéc az városſt.

15 Fel kelué pedig ió reggel az Iſten emberének ſzólgáia, ki ménuén meg látá az sereget melly környül vötte vala az városſt, és az louakat és ſzekereket. Es monda néki az ő ſzólgáia: Iay, iay édes Wram mit czelekedgyünc?

16 Felelé ő: Ne fély, mert többen vadnac az kic mi velünc vadnac, hogy nem mint az kic ő vęlec.

17 Es könyörge Eliſęus, és monda: O WRam, nîſd meg kérlec az ő ſzemeit hadd láthaſſa, és meg nîta az WR az ſzólgának ſzemeit, és meg látá, és imé az hegy rakua vala louagockal, és tűzes ſzekér vala Eliſęus mellet, körös környül.

18 Es mikor az ellenség Eliſęushoz menne, könyörge az Eliſęus az WRnac, monduan: Verd meg kérlec ezt ez népet vakſággal, és

meg

meg veré ŏket vakſággal az Eliſęuſnac kéuánſága ſierint.

19 Monda annac okaért nékiec Eliſęus: Nem ez az vt, ſem ez az város, Iertec el én vtánnam, és àhóz az férfiuhoz viſilec titeket az kit kereſtec: Viué pedig ŏket Samariába.

20 Lŏn pedig mikor bę mentec vólna Samariába, monda Eliſęus: ô WRam niſd meg ezeknec ſiemeket hogy láthaſsanac, és meg nîtá az WR azŏ ſiemeket, és látánac, és imé Samariánac kŏzepette valánac.

21 Monda pedig az Izraelnec királlya Eliſęuſnac: mikor látta vólna ŏket, le vágaſsamé ŏket édes atyám?

22 És monda: Ne vágaſd, azokat vágaſd le az kiket az te fegyuereddel és kęz íueddel fogtál, ſŏt inkáb tégy kenyeret és vizet eleikbe hogy egyenec és igyanac. Es mennyenec el az ŏ wrokhoz.

23 Kéſîte azért nékiec nagy lakodalmat, és minec vtánná ŏttenec és ittanac vólna, él boczátá ŏket, ŏk pedig el ménénec az ŏ wrokhoz, és tŏbbé nem kezdénec az Syriábéli ſeregec az Izrael földére menni.

24 Lŏn pedig az vtán, ŏſſue gyŭyté Benhadad az Syriánac királlya minden ſeregit, és fel méne és meg ſiállá Samariát.

25 Es lŏn igen nagy éhſég Samariában, mert imé mind addîg alatta valánac az városnac, mîg nem egy ſiamár feiét Nyóltzuan ezŭſt garaſon vennénec, és egy véka galamb ganéit ŏt ezŭſt garaſon.

26 Lŏn pedig mikor az Izraelnec királlya az keritéſen ſzéllel iárna, egy aſſiſioni állat kiálta ŏ vtánna, monduán: Legy ſegitſéggel Wram király.

27 Az király monda: Az WR nem ſegit meg tégedet, én pedig mimódon ſegithetnélec meg, az ſierŭrŏlé vagy az ſaytórul (ſegellyelec meg:)

28 Monda annac felŏtte néki az király: Mit akarſi? Monda az: Ez aſſiſioni állat monda énnékem, add ide az te fiadat hogy egyŭc meg ŏtet ma, az én fiamat pedig hólnap egyŭc meg.

29 Meg főzŭc azért az én fiamat és meg ŏttŭc ŏtet, Másod nap mondéc néki, add ide à te fiadat hogy aztis egyŭc meg, és ŏ elrŏyté az ŏ fiát

30 Mikor azért hallotta vólna az király, az aſſiſioni állatnac bęſiédét, meg ſiaggatá az ŏ ruháiát mikor az keritéſen elŏ menne, mellyet mikor az kŏſség meglátot vólna, ſákba ŏltŏzénec.

31 ♁ Es monda: Bátor az Iſten igy bŭnteſſen meg, vagy annális inkáb, ha az Eliſęuſnac az Saphat fiának feie ma el nem eſic.

32 (Eliſęus pedig ŭl vala az ŏ házában, és eggyŭt ŭlnec vala vęle az vénec.) Es el kŭldé egy férfiat elŏl, minec elŏtte pedig hozzá iutot vólna az kŏuet, monda az véneknec: Láttyátoké hogy ide kŭldŏtt à gyilkoſnac fia hogy feiemet vételse? Láſsátoc meg

a: Az betŏben Cap nac gyon, melly mertéknec ne ut annac megyedenel at rîc az Galamb ganeit ŏt ſicluſon. Lehet Tremellius igy fordittya, hogy az galambnac negyed reſzet, tudniillic az begyet az ŏ bélſarral egybe és egyéb apróſágnál melly az ſa ban vagyon azt ut tac ŏt fier ajon.

b: Az király az Eliſeuſra haragſzic hogy könyŏrgéſeuel nem engedſzi elnéz az városhoz az Iſtent.

hogy mikor el iöuend az köuet, záriátoc bę az aytót, és ſioritſátoc meg ötet az aytóban: Auagy nem az ö wránac lábának czuztogáſa vagyoné ö vtánna? e

e: Ez ez, Az király io á maga ez köuet vtán in Bozzám.

33 Mikor męg vęlec beſiéllene, imé az köuet mégyen vala ö hozzáia, és monda (az király:) Imé ez véſiedelem az Iſtentől vagyon, miért várnám touáb az Iſtent?

VII. Réſz.

Eliſęus meg iöuendöli az Samariábélieknec az kőuetkezendő nágy bőwſéget. Az Iſrálynac fő tanaczola az ki nem hitte vala az Prophéra mondáſát, el rapodtatic az kapúban. Az Samariábéliec el prędallyac az ráborr, léſſen nagy bőſég.

1 MOnda pedig Eliſęus, Hallyátoc meg az WRnac beſiédét, Ezt mongya az WR, holnap illyenkor egy köböl ſemlye liztet véſſnec egy Sicluſon, és kęt köböl árpát egy ſicluſon Samariának kapuiában.

e: Satum: mértéknec neue, mellyet mi köbölnec ſor álitottunc.

2 Es felele egy fő ember, b kinec kezéhoz támazkodic vala az király, az Iſten emberének: Ha az WR ablakokat czinálna az Eegen, hogy leherne męgis ez? Es monda: Imé ſiemeiddel meg latod, de nem éſiel benne.

b: vagy bek mellet vagy valami fő tanáczoſt ért mikor azt mondgya hogy aboz támazkodic az király.

3 Valának pedig négy bęlpoklos férfiac az kapu előtt kic egy máſnac mondának, miért maradunc itt hogy meg hallyunc éhuel?

4 Ha azt végezzűc hogy az városba bę mennyűnc, éhſég vagyon az városban és ott meg halunc, ha pedig it maradunc, ugis meg halunc. Iertec el azért ſiőkiűnc el az Syriábélieknec táborokba, ha életünket meg engedic éllyűnc, és ha meg ölnec, hallyunc meg.

5 Fel kelének azért virrattának előtte, hogy az Siriábélieknec táborokba ménnének, és ménének az Syriábélieknec táboroknac ſiéléig, és imé nem vala ott ſenki.

6 Mert az WR azt czelekedte vala hogy az Syriábélieknec ſerege hallaná ſiekereknec zörgéſét és louac lábának dobogáſát, az az, nagy ſeregnec ropogáſát: Es mondának egy máſnac: Imé az Izraelnec királlya bérben fogadta meg mi ellenünc à Hittęuſoknac királit, és az Ægyptusbélieknec királit, hogy mi reiánc iönének.

7 Es fel keluén el futának bę ſetetűléskor, és él hagyác mind ſátorokat, mind louakat, mind ſzamárokat, az mint az tábor vala, és el futának hogy életeket meg tarhatnác.

8 Mikoron azért az bęlpoklosoc az táboron mind végig mentec vólna, ménuén eggyic ſátorba, euének és iuának, és el viuénec onnét ezűſtöt, aranyat, ruhákat, és el ménuén el röytéc azokat, és meg tęruén más ſátorba ménének bę, és abbólis hozánac, és el ménuén azokatis el röytéc.

9 Mondának pedig egy máſnac: Nem igazán czelekedünc,

az ez mai nap Öröm mondáſnac napia, és mi halgatũnké? Ha mi virrattát váriuc, ez hamiſságért meg bũntetnec: Moſtan annac okaért iertec el, mennyũnc bę és tegyũc hirré az király házában.

10 El ménénec annac okaért, és kiáltánac az város kapuián allónac, és hîrre téuéc nékiec, mondván: El mentũnc vala az Syriábélieknec táborokba, és imé nem vala ott ſenki embereknec ſiaua ſem hallatiç, hanem ezac az louac és az ſzamároc vadnac kötue, és az ſátoroc àcképpen vadnac az mint el hattác.

11 Kiáltánac azért az kapún álló c, és birré téuéc oda bę az király házába.

12 Es fel kele ettzaka à király, és mõda az ő ſzólgáinac, meg mondom ti néktec mit végeztec mi felõlũnc az Syriábéliée: Tudgyác hogy ehec vagyunc, ez okaért mentenec ki az táborból hogy el rõytezzenec az mezõn, mondván: Mikor ki iõuendenec az városból, fogiuc meg vgyan eleuenen õket, és mennyũnc bę az városba.

13 Ackor felele egy az ő ſiólgai közzũl, és mondá. Válaſſianac õt louat azoc közzũl mellyec maradtanac az városban, (mivel hogy azoc ſiinte vgy eheznec mint az Izraelnec ſokaſága, azokis ſiinte vgy vadnac mint az Izraelnec ſokaſága, melly immár meg emésztetet,) és küldgyũnc el hogy láſſácmeg ha igy vagyon.

14 Választánac azért kęt ſiękeres louat kin kęt ſiólgáiát el küldé az király az Syriábéliec ſerege után, mondván: Menniyetec el és láſsátoc meg.

15 Es el mémén azoc, vtánnoc ménénec mind az Iordán vizeig, es imé az egéſi út rakua vala ruháckal, edényeckel, mellyeket az Syriábéliec el hántác vala az ſietség miatt, meg tęrvén azért az kõuetec, meg mondác az királynac.

16 Es ki ménvén az nép, ſákmányt veté az Syriábéliec táborában, és egy köböl ſemlye liztet egy Sicluſon veſinec vala, és kęt köböl árpát egy Sicluſon, az WRnac beſiéde ſierint.

17 Az király pedig hadta vala az kapún amaz fõ embert, kinec kezéhõz ſzokott vala támaſkodni, és el tapodá az nép õtet az kapúban, az mint meg mondotta vala az Iſten embere, ki meg mondotta vala hogy vgy lenne dólga, mikor az király alá ment vólna hozzáia.

18 Acképpen lõn mondom, az mint az Iſten embere az királynac meg mondotta vala, kęt köböl árpát egy Sicluſon adnac, és egy köböl ſemlye liztet egy Sicluſon hólnap illyenkor Samariánac kapuiában.

19 Es ezt felelte vala az fõ ember az Iſten emberének, mondván: Ha az WR ablakokat czinálnais az Eegen, vallyon lehetnéié ez? és ő azt mondotta vala: Imé te meg látod

az te ſiemeiddel, de abban nem éſiel.

20 Vgy lön annac okaért, és el tapodá ötet az nép az kapuban, és meg hala.

VIII. Réſz.

Eliſeus meg iöuendöli az Sunem városbéli aſſoni állatnac az következendö drágaſágot, és inti hogy el mennyen az elört, kimikor az után haza iöter vólna, viſſa nyeri az királytól az ö örökſégét. Sirtában az 2 Benhadad helyet uralkodic az Hazael. Az 3 Edomitáccl hadnac az Iudah orſágától. 4 foram helyet Iudában király lészen Ochozias Athalia aſſonynac fia.

1 ELiſeus pedig ſióla annac az aſſioni állatnac à kinec fiát fel támaztotta vala, monduán: kely fel és meny el az te házad népéuel egyetembe, és meny olly helyre az holott meg maradhatſi, mert az WR éhſéget hiuott ez földre, és elis iö hęt eſztendeſg.

2 Fel kele azért az aſſiony állat, és az Iſten emberének beſiéde ſierint czelekedéc, mert el méne ö az ö czeledgyéuel egyetembe, és lakéc az Philiſteuſoc földében hęt eſztendeig.

3 Lön pedig az hęt eztendö el múluán, meg tęre az aſſioni állat az Philiſtęuſoknac földéből, és ki méne hogy panaſſolkodnéc az királynac, az ö házáiért és ſzántó földeiért.

4 Az király pedig ſióla Gehazinac az Iſten emberének ſiólgáiának, monduán: Beſiéld meg kérlec énnékem mind azokat az czudálatos dolgokat mellyeket Elizęus czelekedett.

5 Es mikor beſiéllené az királynac mi módon fel támaztotta vólna az halottat, imé az aſſioni állat kinec az gyermekét fel támaztotta vala, kiált vala az királyra az ö házáiért és ſiántó földeiért, és monda Gehazi: édes Wram király ez az aſſioni állat, és ez az ö fia, kit fel támaztot Eliſęus.

6 Ackor meg kérdé az király az aſſioni állatot. Melly meg bęſiéllé néki, és adá az király ö mellé egy komornikot, monduán: adaſd meg néki minden ioſiágát és az ſiántó földnec minden haſznát, az idötül fogua mellybe el ment vólt, mind ez ideſglen valót.

7 Annac vtánna méne Eliſęus Damáſcumba, Benhadad pedig az Syriábéli király beteg vala, és hírré téuéc néki, monduán: Az Iſten embere ide iött.

8 Es monda az király Hazaelnec, végy aiándékot kezedbe és meny eleibe az Iſten emberének, és kérdgy tanáczot az Wrtól ö általa, monduán: Vallyon meg gyógyuloké ebből ez betegſégből?

9 Eleibe méne azért Hazael és aiándekokot viſien vala kezében negyuen teuén, Damaſcumban való minden fęle drága marhából, és el méne és meg álla ö ellötte, és monda: Az te fiad Benhadad az Syriábéli király küldé engemet te hozzád, monduán: Vallyon meg

gyó-

gyogyuloké ebből az betegségből?

10 Felele néki Elisęus, menny el mond meg néki, Minden kętségnélkül meg gyogyulhatnál?* De meg ielentette énnékem az WR hogy ő meg hal.

*a: Nemellyec igy fordityac. ha akarod mondaſt néki hogy meg gyogyul, de azert meg hal.

11 Es iólleheť magát meg tartoztatná és meg mértéklené ſoc ideig, mind az által végre ſira az Iſten embere.

12 Es monda Hazael: Miért ſir az én WRam: Felele: Mert tudom az veſſedelmet mellyet czelekeſſel az Izrael fiain: Az ő erős városit meg égeted, az ő iffiait fegyuerrel le vágatod, és az ő kis gyermekit földhöz vered, és az ő terhes aſſzſioni állatit kerté vágod.

13 Es monda Hazael: Miczoda eb vólna az te ſiólgád hogy illyen nagy dolgot czelekednéc: Felele Elisęus: Meg ielentette nékem az WR hogy te leſſeſi Syriának királlya.

14 Es el méne Elisęustól, és méne az ő Wrához, és az mondá nékie: mit monda te néked Elisęus? Es monda, ezt monda nékem hogy meg gyogyulſi.

15 b Lőn pedig máſod napon, vön (Házael) valami temérdec ruhát és bę mártuán az vizbe, terſté áz ő ortzáiára, és meghala, és wralkodéc Hazael ő helyette.

b: Imet megtettzic hogy Benadad biſdeg lelésben feküt, és biczeſseget kémant.

16 Az Ioramnac pedig Achab fiának az Izrael királlyának ötödic eſztendeiében, mikor Iosaphat vólna Iudának királlya, wralkodni kezde Ioram az Iosaphatnac fia, Iudának királlya.

17 Harmintz nyóltz eztendős vala mikor wralkodni kezde, és nyóltz eztendeig wralkodéc Ieruſálemben.

18 Es iára az Izrael királlyáinac útokon az miképpen czelekedtec vala az Achab házából valóc, mert az Achab leánya vala néki feleſége, és gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt.

19 Nem akará mind az által az WR el vezteni Iuda orſágát Dáuidért az ő ſiolgáiáért, az miképpen meg igérte vala nékie, hogy ſiőuedneket adná néki és az ő fiainac mind őröcké. 2. Sam. 7.

20 Az ő ideiében ſiakada el Edom az Iudának birodalmától, és királt emelénec magoknac.

21 Altal méne azért Ioram Seirbe minden ſiekereiuel, és mikor éiiel fel költ völna, és meg verte vólna az Edombélieket, kic környül vöttéc vala ötet és az ſiekereknec feiedelmit, el futa az nép kiki az ő haylokába.

22 Eſmét el ſiakada az Edom az Iudától mind ez mai napíglan, vgyan azon időben el ſiakada Libnais.

23 Az Ioramnac pedig több dolgai és minden czelekedeti, nemde ninczeńeké meg irtá az Iudah királlyainac dolgai fe-

ről való Chronica könyvben.

24 Es el aluuéc Ioram az ő attyáiual és el temettetéc az ő attyaiual Dáuidnac városában, és wralkodéc Ochosias az ő fia ő helyetet.

Ochozias Iudánac kilenczedic királya 1. esztendeig.

25 Ioramnac, Achabnac az Izrael királlyának fiának tizenkęt esztendejében, wralkodéc Ochosias Iorammac az Iudábéli királynac fia.

26 Husionkęt esztendős vala Ochozias mikor wralkodni kezdet, és esztendeig wralkodott Ierusálemben, az ő annyának pedig neue Attalya vala, Omrinac az Izraelbéli királynac leánya.

Attalia.

27 Iára pedig az Achab házából valóknac útán: Es gonosiúl czelekedéc az WRnac siemei előtt; mint az Achab házából valóc, mert az Achab házának veij vala.

28 Hadba méne Iorammal az Achab fiával, Syriábéli király ellen Házael ellen Ramoth Gileadba, es az Syriábéliec az Ioramot meg Sebesitéc.

29 Annac okaért meg, tęre Ioram király, hogy meg gyogyitatná magát az sebekből, mellyeket rayta töttęc vala az Siriábéliec Ramah alatt, mikor hartzólna Hazael ellen, az Syriábéli király ellen: Ochozias pedig Ioramnac fia az Iudabéli kiráy, el méne hogy meg látogatná Ioramot Achabnac fiát Izraelben, miuel hogy beteg vala.

IX. Rész.

Iehu királyá kenetetic Izrael orßágán, ki megöli Ioramot az ő urát, és Ochoziast az Iudának királlyát, Iezabelt az ablakról vetteti alá, kinec testét az ebec éßic meg.

1 ELiseus Prophéta pedig Szólitá eggyet az Prophétáknac fiai közzül, és monda néki: Aggasd fel ruhádat, a és vedd kezedbe ez korsóczka olayt, és menny el Ramoth Galaadba.

a: vagy: kötözd meg az te derekadat.

2 Es menny bę oda, és lásd meg hól vagyon az Iehu Iosaphatnac az Nimsi fiának ha. Mikor pedig oda iutandasi, kölcz fel ötet az ő attyafiai közzül, és vidd bę ötet az belső kamorába.

3 Ackor vedd elő az korsóczka olayt, és töltsd feiére, ezt monduán: Ezt mondgya az WR, tégedet kentelec királlyá Izraelen, és az aytot meg nitsuan fuss el, és semmit ott ne mulass.

4 El méne azért az iffiu az Prophétának tanituánya az Ramoth Galaadba.

5 Ki mikor bę ment vólna, imé az seregnec feiedelmi vesi teg ülnec vala, ackor monda (az Prophéta siolgáia:) besiédem vagyon nékem te veled feiedelem, és monda Iehu, kiuel vagyon besiéded mi közzű,

lőnc

lőnc? Es monda: te vedel ő feiedelem.

6 Fel kele azért és bé méne az házba, és feiére tőlté az olayt, és monda néki: Ezt mondgya az Izraelnec WRa Istene: királlyá kentelec tégedet az WRnac népén az Izraelen.

Iehu Izrael országának tizedic királya 28. esztendeig. 3. Reg: 21.

7 Hogy el veszéssed Achabnac az te Wradnac háza népét, mert bosszúlt álloc az én szolgáimnac vérekért, és mind az Wrnac szolgainac vérekért Iezabelen.

8 Es el vész egésilen Achabnac háza, és ki gyomlálom mind az Achabhoz tartozókat, még az falra huddozótis, mind az bé rekesztettett, mind az el hagyattattat Izraelben.

3. Reg: 21, 9. Reg: 16.

9 Es ollyanná tésiem az Achabnac házát, mint az Ieroboamnac az Nebath fiának házát, és mint Baasanac az Ahia fiának házát.

10 Iezabelt pedig az ebec éssic meg Izreelnec mezeién és nem lésien ki el temesse őtet, és meg nyituan az aytot el futa.

11 Iehu pedig ki iőué az ő Wrának szolgaihoz, és mondának néki: Békességesé az dolog? Miért iőtt ez bolond te hozzád? Felele nékiec: Ti esmeritec ez férfiat és tudgyátoc az ő beszédét.

b: Az az, nem mond aszt igazat, nem mondod meg azmit szólot

12 Es mondának: b Nincz abban semmi: Ielencz meg most mi nékünc: Monda ő: Igy s-igy szóla énnekem, monduán: Ezt mondgya az Wr, királlyá kentelec tégedet Izraelen.

13 Annac okaért nagy sietséggel kiki mind ragadá az ő ruháiát, és aláia helheztetéc az c gráditsnac felső részére, és trombitat fúuának, monduán: Iehu wralkodic.

c: az az, az király szekere, mellyben graditson menner vala.

14 Pártot üté azért Iehu, Iosaphatnac az Nimsi fiának fia, Ioram ellen (Ioram pedig meg szállotta vala Ramoth Galaadot az egész Izraellel, Hazael ellen az Syriábéli király ellen.

15 Es meg tért vala Ioram király, d hogy magát meg gyogytatná Izreelben az sebekből mellyeket töttenec vala rayta az Syriábéliec, mikor Hazael ellen az Syriabéli király ellen hartzolna.) Es monda Iehu: Ha tettzic ti néktec ne hadgyátoc senkit ki menni az városból, ki el mennyen és hírré tegye ezt Izreelben.

d: Tudnillic az városnac meg vetése után, mert az várost meg veszi, és Izreel városbā gyogyitatya magát, mikor sebbe eset vólna.

16 Es fel ülé Iehu és el méne Izreelbe, mert ott feksiic vala Ioram: Ochoziasis az Iudának királlya el ment vala, hogy meg látogatná Ioramot.

17 Az ör álló pedig az ki az Izreel tornyán áll vala, mikor látna az Iehunac seregét hogy iőne, monda: sereget látoc. Es monda, válasszi egy louagot és küldgy eleibe, és mondgya ezt: Békességesé az dolog.

18 El méne azért az lóuagos, Iehu eleibe, és monda: Azt kérdi az király, békeſégeſé az dolog: Felele Iehu. Mi gondod vagyon az békeſéggel? Kerüly hátam megé. Meg ielenté pedig ezt az ör álló, hozzáioc méne az köuet, de nem tęr viſſia.

19 El küldé azért más lóuagotis, ki hozzáioc méne és monda: Azt kérdi az király, Békeſégeſé az dolog? Felele Iehu: Mi gondod vagyon az békeſéggel? Kerüly hátam megé.

20 Hírré téué azért az ör álló, monduán: Sinte hozáioc méne de viſſia nem tęr: Az ő iáráſá ſinte ollyan mint az Iehunac az Nimſi fiának iáráſa, mert nagy ſebbel iár.

21 Ackor monda Ioram: Fogd bę az louakat: Bę fogác azért az louakat, és ki méne Ioram az Izraelnec királlya és Ochozias az Iudánac királlya, kiki mind az ő ſiekerében, ki mének mondom Iehu eleibe, és elől találác ötet az Izreelbéli Nabothnac mezeiénél.

22 Mikör pedig meg látta vólna Ioram Iehut, monda: Békeſégeſé az dolog Iehu? Felele: Miczoda békeſég? Holott megis Iezabelnec az te anyádnac paráznaſági és varáſláſi felötte igen ſokac.

23 Hamarſággal azért meg tęrité Ioram az ő kezét és futni kezde, és monda Ochoziaſnac Arultatás ez Ochozia.

24 Iehu pedig meg húzuán áz nuet, Ioramot hátba löue az kęt lapotzka között, és általmene az nijl az ſiuén, és le dűle az ſiekérben.

Iehu meg öly Ioramot, és talt-es reſtét az Nabothi földerz vette.

25 Monda pedig Badacernec az ő hadnadgyának, fogiad ötet és veſsed az Izreelbéli Nabothnac mezeiére. Mert iuſſon eſzedbe, hogy egyſier kętten az Achab után, az ő attya után mégyünc vala louon egyebeckel egybe, kic főc valánac, és az WR illyen iöuendöt monda ő ellene.

26 Ha az Nabothnac és az ő fiainac vérét mellyet tegnap láttam meg nem keresem azt mondgya az WR: Annac okaért meg fizetec te néked ezen ſiántó földön, azt mondgya az WR: Moſtan azért fogiad ötet és veſd az földre az WRnac beſéde ſierint.

3:Reg: 21.

e Mintha azt mondana: ha meg nem keresem, hat ez igaz Iſten nem legyec.

27 Ochozias pedig az Iudánac királlya mikor látta vólna, futni kezde az kertnec házánac után, és vtánna ménuén Iehu, monda: Eztis vágiátoc le az ſiekérben és meg ſebeſitéc ötet az Gúrnac hágóiánál, melly Ieblaam mellet vagyon: Es Megiddoban ſialaduán: ott meg hala.

28 És az ő ſiólgai el viuéc ötet ſzekeren Ieruſálembe, és el temetéc ötet az ő koporſóiában az ő attyáiual, Dáuidnac városában.

Ochoziaſt megölette Iehu.

29 Ocho-

29 Ochozias pedig wralkodéc Iudában, Ioramnac az Achab fiának tizen eggyedic esitendeiében.

30 Méne azért Iehu Izreelbe: Iezabel pedig mikor meg hallotta vólna, meg ékesíte kenettel ortzáiát, meg ékesité feiétis, és az ablakról néz vala alá.

31 És mikor Iehu bé menne az kapún: Amaz monda: Békeségesé az te jöuetöled fő Zimri, wradnac gyilkosa?

fi Zimrinec mondgya Iehut, miuel hogy bátsonlátás képpen ezelekedéc mint Zimri. 3. Reg: 16.

32 Ő pedig fel tekintuén az ablakra monda: Kitsoda vagyon ott az ki velem tartya, kitsoda? És alá tekinte két vagy három fő ember.

33 És monda azoknac: Vessétec alá ötet, és alá vetéc: És az ő vérében mind az falra mind az louakra feczkendezéc, és el tapodtatá ötet.

34 Bé ménuén pedig oda, éuéc, és iuéc, és monda: Lássátoc meg amaz átkoztatt és temessétec el, mert király leánya.

35 El ménuén azért hogy el temetnéc ötet, semmit benne meg nem találánac, hanem czac az feie kaponiáiát, az lábaiual és kezeiuel egybe.

36 Es meg téruén meg mondác néki, és monda: Ez az Wrnac beszéde mellyet szólot vala az ő szolgáiának az Thesbites Illyessnec általa, monduán: Az ebec éssic meg Iezabelnec testét, Izreelnec földén.

37 Es ollyan léssen az Iezabelnec teste, mint az mezön való ganay Izraelnec földén, annira hogy senki nem mondhattya, ez az Iezabel.

X. Rész.

Meg öleti Iehu Achabnac hetuen fiait és minden háza nepét hogy az Wrnac beszéde meg tellyesednéc. Az Ochoziasnakis Iudai Királlyának negyuen kér attyafiait öleti meg. Az Baal papiaitis le vágattya, és annac Templomából árnyéc székeket czináltac.

1 VAla pedig Achabnac hetuen fia Samariában, és leuelet irá Iehu, és el küldé Samáriába az Izreelnec feiedelmihöz és véneihöz, és az Achab fiainac tútorihoz, illyen parantsolattal.

a. Erti azokat kiket Izreel városából Joram az ő fiainál küldött vala Samariába mikor az Syriai hadba készülne.

2 Mostan azért mihelt ez leuél hozzátoc iut, miuel hogy ti veletec vadnac à ti wratoknac fiai, az siekereckel, louackal, az erös várossal és fegyuereckel egybe.

3 Lássátoc meg az mellyic iob és az ki inkáb tettzic az ti wratoknac fiai közzül ti néktec, és ültessétec azt az ő atyának királi siékibe, és hadakozzatoc az ti wratoknac házáiért.

4 Meg röttenénec pedig felötte igen, és mondánac: Imé két királyoc ő elötte meg nem maradhattac, mi azért mimódon maradhatunc meg.

5 El küldénec annac okaért mind az király házának. Mind az városnac feiedelme, és azoc az vénec és az tútoroc

Iehu-

Iehuhoz monduán : Te ſiólgaid vagyunc mi , valamit paranczolſz azt czelekedgyűc : Mi ſenkit királlyá nem téſzűnc, az mi néked tettzic azt czelekedgyed.

6 Irá azért nékiec leuelet másodſzoris , monduán : Ha én velem tartyátoc és az én beſzédemnec engedtec, ſzedgyetec feieket az férfiaknac, az ti wratoc fiainac, és iöijétec én hozzám hólnap illyenkor Izreelbe. Az király fiai pedig hetuenen valánac az városnac fő fő polgárinál, kic azokat neuelic vala.

Achabnac fiai meg nyakoztatnac.

7 Es mikor az leuél hozzá ioc iutott vólna, fogác az király fiait, és meg öléc az hetuen férfiakat , és az ő feieket koſárba rakác , és ő hozzá küldéc Izreelbe.

8 El méne pedig az kőuet ki meg ielenté néki, monduán : El hoztác az király fiainac feieket. és monda : Rakiátocket rakásba azokat az kapú előtt reggelig.

b: Az 13 , En ezeket arczulánoknac itelec.

9 Es mikor reggel ki ment vólna , meg álla , és monda az egéſz népnec : Igaz ac vadtoc ti : [b] Imé én üczörtem pártott az én Wram ellen és meg öltem őtet : Mert kitſoda ölte vólna meg mind ezeket ? [c]

c: Az az, Ha én nem lázadtam vólna partot az én Uramellen, es ezt nem paranczolattam vólna. kitſoda merte vólna ezt mueuni? En vagyoc azért Iſten paranczolattyából ennec oka, te arczulánoc vadtoc.

10 Vegyetec eſzetekbe ebből azért, hogy ſémmi el nem múlic hijába az Wrnac beſzédében, mellyet az WR ſzólott az Achab háza ellen . Es véghőz vi-

ué az WR az mit meg mondott vala az ő ſzolgáiánac Illyęſnec általa.

11 Es le vága Iehu mind azokat kic meg maradtac vala Achabnac házából Izreelben , és minden fő emberit,minden rokonſágît,és minden papiait,mîglen ſemmi maradékát nem hagya.

12 Fel keluén pedig az után, el indúla és méne Samariába, és mikor az páztoroknac iuh nijrő házoc mellé iutott vólna az úton.

13 Elől találá Iehu Ochoziaſnac az Iuda királlyának attyafiait, es monda : Kitſodác vadtoc? Felelénec azoc , Ochoſiaſnac attyáfiai vagyunc , és el iöttűnc hogy az király és királyne aſſzonyai fiait köſzöntenőc.

Az Ochozias király attyafiai mind meg ölettetnec.

14 Es monda : Fogiátoc meg őket eleuenen : Es meg fogác őket eleuenen , és meg öléc őket az iuh nijrő háznac kúta mellet, tudni illic Negyuen kęt férfiakat , és ſenkit meg nem hagya közzülőc.

Es Ionadab annac vtánna való Iethro papnac az Moſes apjának nemzetſégéből va ó volt. 1. Paral . 2. Ierem. 35.

15 Annac vtánna el méne onnét, és elől találá Ionadabot az Rechab fiát , kinec köſzöne, és monda néki : Auagy nem ollyan ſziued ſzerint ſzeretſzé te engemet mint én tégedet ? Felele Ionadab : Vgy ſzeretlec , Es monda: Adgyad kezedet tehát , és néki nyuytá kezét : Es fel ültetté őtet melléie az ſzekérbe.

16 Es monda néki : Iere velem, és láſd meg mint álloc boſzſzúr az vé-

az vérért. Fel ültetéc mondom ötet az ſiekérbe.

17 Es iuta Samariába, és le vága mind azokat, az kic Achab nemzetſégéből meg maradtac vala Samáriában, mígnem mind el vezte azt az WRnac beſiéde ſierint, mellyet ſiólot vala Illyesnec.

*) Tudni illic az Achab nemzetſégit.

18 Öſſue gyűyte pedig Iehu az egéſi népet, és monda nékic: Achab keueſsé ſiolgálta az Baalt, Iehu iobban ſiolgállya.

2. Reg. 10.

19 Moſtan azért az Baalnac minden Prophétáit, minden papiaiual és ſiólgaiual egyetembe hijátoc én hozzám, ſenki el ne maradgyon. Mert nagy áldozatot akarocteríni az Baalnac: Valaki el marad, meg kell halni. Iehu pedig ezt álnokſággal czeleke ſii vala: Hogy el veztené az Baal tiztelőit.

Iehu öſſue gyűyteti mind az Baal papiait, és ezzekkel le vágatja.

20 Es monda Iehu: Tegyetec gyűléſt az Baalnac, és gyuléſt tőnec.

21 El küldé annac felötte Iehu egéſi Izraelbe, és el iöuénec mind az Baal tiztelői, és ſenki el nem marada az ki el nem iött vólna, és bę ménénec az Baalnac Templomába, és meg teléc az Baalnac Temploma mindeneſtől.

22 Ackor monda annac az ki az ruháckal bir vala, hozz ruhákat ki mínd az Baal tiztelőinec, és hozá nékiec ruhákat.

23 Annac vtánna bę méne Iehu és Ionadab Rechabnac fia az Baal templomába, és monda az Baal tiztelőinec: tudakozzatoc meg és láſsátoc meg iól, hogy valami képpen ne légyen itt veletec az WR ſiólgai közzül valaki, hanem czac az Baal tiztelői.

24 Bę ménénec mondom, hogy aiándokockal és égő áldozatockal áldoznának: Iehu pedig fierzett vala magának kiuől Nyolczuan férfiakat, kiknec ezt mondotta vala, ha valaki éggyet el ſialaztand az emberec közzül, kiket én ti kezetekbe adoc, annac meg kell érötte halni.

25 Mikor pedig el végeztéc vólna az égő áldozatot, monda Iehu az vitęzeknec és hadnagyoknac: Mennyetec bę vágiátoc le öket, czac éggyis bennec el ne ſialadgyon Es le vágác öket éles fegyuerrel, és el hánnyác az ő hólt teſteket az vitęzec és az hadnagyoc. Az után el iárác mind az Baal Templomának városit.

26 Es ki horduán az Baal Templomának báluánit, meg égetéc azokat.

27 Le rontác az Baalnac képétis mind Templomoſtúl és azt kamora ſięcké czinálác mind ez mai napíglan.

28 Ki vezté azért Iehu az Baalt Izraelből.

29 De mind az által Iorobo-amnac az Nebat fiának buneitől, ki vétekbe eyté Izraelt, el nem ſzakada Iehu, tudni illic az arany bornyúktól, mellyec Bethelben és Danban valának.

30 Mon-

Az ez mo kaidaac vno kei.

30 Monda azért az WR Iehunac: Miuel hogy ſiorgalmatoſon meg czelekedted azt az mi nékem tettzet, és az én ſiuemnec kéuánſága ſierint czelekedtél az Achab házáual, az te negyed nemzetſégédnec fiai ülnec az Izraelnec királi ſiékiben.

31 Iehu pedig nem igyekezéc azon, Hogy az Izraelnec Iſtenének törueényében tálma teljes ſiiuéből, és el nem ſiakadá az Ieroboamnac bünéitöl, ki bünbe eyté az Izraelt.

32 Abban az időben kezde az WR puztitani Izraelben, és megveré őket Hazael Izraelnec minden határában.

33 Az Iordán vizétöl fogua napkelet felé az Gáladbéliecknec, az Gád nemzetſégének, az Ruben nemzetſégének, Manaſſe nemzetſégének, Aroertöl fogua, (melly az Arnon patac mellet vagyon,) az Gileadot és Baſant.

34 Az Iehunac több dólgai pedig, és minden czelekedeti és vitézſéği, nemde nintſeneké megirua az Izrael királinac dolgoc felöl való könywben? Es elaluéc Iehu az ő attyáiual, és eltemetéc őtet Samariában, és wralkodéc Ioachaz az ő fia ő helyette.

35 Az napoc pedig mellyekben wralkodott Iehu Izraelen Samariában, huſſon nyóltz eztendöt téſinec.

Ioachaz Izrael országánac tizen egyedic királya 17. eſtendeig

XI. Réſz.

Athalia Ochoziaſnac annya meg öleti mind az kiralt magból valókat, el reytic Ioaſt Ochoſiaſnac fiat. Kit Ioiada pap hét eſtendös korában királlya téſen, és az Athaliat meg öleti.

1 AThalia pedig Ochoſiáſnac az annya, látván hogy meghólt vólna az ő fia, felkele és meg ölé mind az királi magot.

2 Ioſába pedig az Ioram királynac leánya, Ochoziáſnac húga fogá Ioaſt az Ochoſiaſnac fiát, és el lopuán ötet az király fiai közzül, kic meg ölettetnec vala, el röyté az ő daykaiáual egybe az ágyas házban: Es el röytéc ötet, és meg nem ölettetéc.

3 Es el röytuén vala Ioas az ő daykaiáual egybe az wrnac házában hat eſtendeſig: Athalia wralkodic vala pedig az földön.

4 Az hetedic eſtendöben pedig el küldé Ioiada, és melléie vöué az ſzázadoſokat, hadnagyokat és az vitézeket, kiket bé vön az WR Templomába, és kötéſt tön ő véle, és meg esketteté őket és meg mutatá nékiec az király fiát.

5 Es parantſola nékic, monduán: Ezt kell czelekednetec: Az harmad réſſe azoknac kiknec fel kell ſiombatra iöniec, az király házát örizzéc.

6 Az harmad réſſe légyen az Sur kapuban, és az harmadic réſſe az vitézec hátoc megett való kapúban, és nagy ſiorgalmatoſſággal örizzétec ez Templom környül, hogy ſenki reiánc ne üſſön.

7 Az kic pedig ſiombaton kimentec, két réſſben legyenec: Es

vigya-

vigyazzatoc az WR házának meg őrizéſére az király körül.

8 És vegyétec környül az királt, kiki mind kezében tartuán fegyuerét: Az ki pedig ez rendre reiá ütne, azt meg öllyétec: És legyetec ſiüntelen az király környül, mind mikor ki iö mind mikor bę mégyen.

9 Vgy czelekedénec ázért az ſzázadoſoc az mint meg hadta vala nékic Ioiada pap, és kiki melléie vöué az ö férfiait, azokat az kic bę mennec vala ſombaton, azockal egybe kic ki iönec vala ſombaton, és ménénec Ioiada paphoz.

10 És ada az pap az ſzázadoſoknac kopiákat és paiſokat, mellyec Dáuid királlyé valánac az WR házában.

11 És rendet állánac az vitęzec kiki fegyuerét kezében tartuán, az háznac iob óldalától fogua az háznac bal óldaláig, az óltár felé és à ház felé, à király mellet mind környös körül.

12 És ki hozá az király fiát, és feiébe töue az Coronát, b és kezébe adá az bizonyſág tételt, és királlyá töué ötet, és meg kenéc, és kezeckel tapſoluán, mondánac, éllyen az király.

13 Mikoron pedig meg hallotta vólna Athalia az vitęzeknec és az köſségnec zendülését, bę méne az néphöz az WR házába.

14 Ki mikor kęt felé tekintet vólna, Imé az király áll vala az kö láb mellet az ſzokás ſierint, és az fejedelmec és az trombitáſoc à király előtt álnac vala, és trombitálnac vala. Ackor meg ſiaggatá Athalia az ö ruháiát, és kiáltuán monda: pártot üttötec ellenem.

15 Parantſola azért Ioiada pap à ſzázadoſoknac à ſeregnec hadnagyainac, és monda nékic: Engedgyétec meg hogy meńyen ki az rend között, és valaki ötet köueti azt meg öllyétec fegyuerrel: Mert azt mondgya vala az pap, ne öletteſséc meg az WR házában.

16 És helt adánac néki, és arra az útra méne, mellyen az louakat bę viſiic vala az király házába, és ott öléc meg ötet.

17 Kötéſt tön pedig Ioiada az WR között, az király között, és az nép között, hogy ök lennénec az WRnac népe, eſmét az király között és az nép között.

18 Es el méne az egéſi föld népe az Baal templomába és azt el rontác, és mind óltárit mind képeit tellyeſséggel le töréc, es Matthant az Baal papiátis meg öléc az óltároc előtt, és az pap hellyére állatá az tizteket az Wrnac házában.

19 Annac felötte melléie vęuén az ſázadoſokat és az hadnagyokat, és az vitęzeket és az egéſi föld népét, el viuéc az királt az Wrnac házából, és ménénec az gyalogoc kapuiának útán az király házához, és ült az királyoc ſiękibe.

20 Es öruendeze mind az egéſi

Mmm föld

a. Dáuid az Leuitákat bizonyos rendre ſzabta vala, hogy ſemmi ne lenne rendeletlenöſt, és az Leuitác tudnác az ö rendét, és ollyan rendel ſzólgálnának az Iſten háza környúl. Annac felette vagi rendelte vala hogy az Leuitáknac egy réſze egy bé ten ſzolgálna egy ſzombattúl fogua máſic ſzombatig, és hogy minec előtte ezec háza mainénec, más rendbéli Leuitác iönénec kic az, elſöket fel váltanác hogy azoc bá za mehetnénec, ezeckel és az király házában vaſó fö emberekel tęſzen Ioiada ſzöuétſęget az Iſten Templomában, és az Leuitákat kic ſzombatra fel öltöc vala, három réſzre oztya. az kic pedig immár az ö beteket eltöltöttéc vala, azokatis meg tartoztattya és két réſzre oztya.

b. Egen nemelyec az Iſten törvényének könyvet értic. Nemel-

lyec az királi öltözet.

föld népe, és meg nyugouéc az város minec vtánna meg öléc Athaliat fegyuerrel az király háza mellet.

2 Hęt eſitendös vala Ioas mikor wralkodni kezdé.

XII. Réſz.

Az Ioas király paranczolia hogy az Iſtennec Templomát eppitéſséc[illegible] Iſtennec ſentelteter aiándékokból. Az Syriabeliec hábórgattyac Ioaſt, az vtán az ö maga ſolgáitól meg öletteic, kinec helyette wralkodic Amaſias.

1 IEhunac hetedic eſitendejében téuéc Ioaſt királlyá, és negyuen eſitendeig wralkodéc Ieruſálemben: Az ö annyának pedig Sebiah vala neue, ki Beerſebaból való vala.

2 Es czelekedéc Ioas kedues dolgot az WRnac ſiemei elött mind addig, mig Ioiada pap oktatá ötet.

3 De mind az által az magaſságbéli óltároc el nem vettenec vala, az nép mégis áldozic vala, és illatot tésien vala az magaſságban való óltárokon.

4 a Meg paranczolá pedig Ioas az papoknac, hogy minden pénzt melly Iſtennec ſientelteticc és az WRnac házába bę viteticc, tudni illic mind az meg ſiámláláſnac pénzét az ſiemélyeknec meg váltó pénzét, mind pedig az mellyet kiki ſiabad akarattya ſierint az WRnac házához bę viſien.

5 Vegyenec fel az papoc, kiki mind az ö felebarátyatól, és ök epitſéc meg az WR házának romláſit, mindenöt az hól romláſtlátnac rayta.

6 Lön pedig Ioas királynac huſion harmadic eſitendeiében, mégis nem eppitettéc vala meg az papoc az Templomnac romláſit.

7 Annac okaért elö hiuatá Ioas király az Ioiada papot az töb papockal egybe, és monda nékiec: Miért nem epittec meg az Templumnac romláſit? Ez vtán azért ne vegyetec el az pénzt az ti eſmerötektöl, hanem az Templom romláſinac eppitéſére adgyátoc azt.

8 Engedénec azért az papoc és el nem vöuéc tobbé az pénzt az néptöl, hogy ök ne eppitenéc meg az WR házának romláſit.

9 Véuén azért Ioiada pap egy ládát, annac az fedelén czinálá egy lyukat, és helhezteté azt az óltár mellé iób felöl, melly felöl az WR házába bę mennec vala, és abba töltéc az papoc, az Templomnac örizöi mind az pénzt, mellyet az WRnac házába bę viſinec vala.

10 Es mikor láttyác vála hogy ſoc pénz vólna az ládában, fel mégyen vala az király iró deiákia az fö pappal éggyütt, és meg oluaſuán az pénzt mellyet az WR házában találnac vala, czomóba kötic vala.

11 Es

a: Három rendbéli pénzt mond Ioas hogy bévigyenec az papoc az Templomba. Elöſzer az mellyet adot minden az ki ház eſztendöſnec találtatot mikor az nepet megſzámláltác, Másodſzor az mellyel meg váltotta valahimagát ha valami vétſzedelemből megſzabadúluan magát Iſtennec ſzentelte, Harmadſzor az mellyet ſzabad akarattyoc ſzerint attac Iſtennec.

11 És az kęſi penzt az miueſec környül való palléroc kezébe adgyác vala az WRnac házában, és azt azokra az miueſekre költic vala, az kic az WRnac házát éppîtic vala.

12 Az méſi égetőkre tudni illic és az kő miueſekre hogy mind fákat vennének, mind faragot köueket kéſîtenének az WR házának romláſinac eppîtéſére; és mindenekre mellyec az háznac eppîtéſére ſükſégeſec valának.

13 De mind az által abból az pénzből mellyet bę viſinec vala az WR házába, nem czináltatnac vala az WR házához ſem ezüſt pohárokat, ſem vigaſág téuő ſierſiámokat, ſem medentzéket, ſem trombitákat, ſem valami egyęb arany vagy ezüſt edént.

14 Mert az miueſeknec adgyác vala azt, és az WRnac házát eppéttic vala abból.

15 Számot ſem véſinec vala az emberektől az kiknec kezec által ki adgyác vala az pénzt az miueſeknec, mert hiuen czelekeſinec vala.

16 Az vétekért és az bűnért való pénzt pedig nem viſiic vala az WRnac házába, mert az az papoké vala.

17 Ackor fel iőue Hazael az Syriábéli király, és vitatá Gathot, mellyet megis vőn, Annac vtánna meg fordúla Hazael, hogy fel menne Ieruſálem ellen.

18 De Ioas Iudának királlya, vőué mind az meg ſentelt aiándokokat, mellyeket ſentelteenec vala Iſtennec áz ő atryái, Iozaphat, Ioram és Ochozias Iudának kirali, és az mellyeket ő maga ſzentelt vala, és mind az aranyat, mélly találtatéc mind az WR házának mind pedig az király házának tárházában, és küldé Hazaelnec az Syriábéli királynác, és el méne Ieruſálem aláól.

19 Ioaſnac pedig több dolgai, és minden czelekedeti, nemdo nintſeneké meg irua az Iuda orſiágábéli királyokról való könywben?

20 Fel támaduán pedig az ő ſiólgai pártot ütének ellene, és le vágác Ioaſt Beth Millóban, mellyen alá mennec Syllaba.

21 Iozachar mondom Semaathnac fia, és Iozadab Semeinec fia, az ő maga ſiólgai le vágác őtet, és meg hala: és el temetéc őtet az ő atryáiual Dáuidnac városában. És Amaſias az ő fia wralkodéc helyébe.

Amazias Iudanac tizen egygedic kiraly 29 eſztendeig.

XIII. Réſz.

Ioachas királynac ideiében igen megronratic az Izrael orſága az Syriábéliektől Ioachaz vtán léuén Izraelen Kiraly Ioas; ki az Eliſeustol meg erősiteruén meg Veré az Syriábélieket háromſor, és viſſza vevi mind azt az mit az ő atrya eltében el vőtec vala.

1 AZ Iuda orſiágábéli Ochozias király fiának az Ioaſnac húſſon harmadic eſtendeiében

deiében, wralkodéc Ioachaz az Iehunac fia Izraelen Samariában, tizenhęt eſztendęig.

2 Es gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, és kőueté Ieroboamnac az Nebat fiának bűneit, ki bűnbe eyté Izraelt, és el nem ſiakada azoktól.

3 Es fél geriede az WRnac haragia Izrael ellen, és adá őket Hazaelnec az Syriábéli királynac kezébe, és Benhadadnac az Hazael fiának kezébe, az ő életének minden ideiében.

4 Könyörge azért Ioachaz az WRnac, és meg halgatá őtet az WR, mert láttya vala Izraelnec nyomorúſágát: mert nyomorgattya vala őket az Syriábéli király.

5 Es az Iſten ada Izraelnec ſzabadîtót, és ki menekedénec az Syriábélieknec hatalmokból, és laknac vala az Izrael fiai az ő ſátorokban mint ſiinte az előtt.

6 De mind az átal el nem táuozánac az Ieroboam házának bűneitől, ki bűnbe eyté az Izraelt, hanem azokban járának, ſőt az berekis helyén marada Samariában.

Bęſt az Asherah király plántalia meg. 1. Reg. 16.

7 Iólehet nem hagyot vala (az Syriábéli király) Ioachaznac többet őtuen Iouagnál, tiz ſiekernél, és tiz ezer gyalognál: Mert meg ölte vala őket az Syriábéli király, és ollyanná tötte vala őket, mint az meg tzéplett pelyua.

8 Az Ioachaznac pedig több dolgai és minden czelekedeti és az ő ereie, nemde nintſeneké meg irua az Izrael királyainac dólgai felől való könywben?

9 Es el aluuéc Ioachaz az ő attyáiual és el temetéc őtet Samariában, és az ő fia Ioas wralkodéc ő helyette.

Ioas Izrael országának tizenkettedic királya 16. eſztendeig.

10 Ioaſnac az Iuda királyának harmintz hetedic eſztendeiében kezde wralkodni Ioas az Ioachaznac fia Izraelen Samariában, tizenhat eſztendęig.

11 Es gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, el nem táuozéc az Ieroboamnac Nebat fiának ſemmi bűneitől, ki az Izraelt bűnbe eyté, hanem azokban iára.

12 Ioaſnac pedig több dolgai és valamit czelekedet, és az ő örőſſége mellyel hadakozott Amaſias ellen az Iudah királlya ellen, auagy nintſeneké meg îrua az Izrael királlyainac dólgai felől való könywben?

13 Es el aluuéc Ioas az ő attyáiual: Ieroboam ülé pedig az ő királi ſiękibe, és el temettetéc Ioas Samariában az Izraelnec királlyaiual egybe.

Ieroboam Izrael országának 13. királlya 41. eſztendeig.

14 Eliſęus pedig meg betegedéc, melly betegſégbe megis hala, és alá méne ő hozzáia,

Ioas

Ioas az Izraelnec királlya, és ortzáiára búrúluan sira, és monda: Edés atyám, édes atyám, " Izraelnec siekerei és louagai.

" Ezt azért mondgya, mert Elisæus az ő könyörgésével több bet használt Izraelnec hogy nem az badakozó szekerec és louagoc.

15 Ackor azt mondotta vala néki Elisæus, végy valami kęziuet és nilakat kezedbe, és kezébe vőué mind az kęz iuet mind az nilakat.

16 Es monda az Izrael királlyának: Fogd meg az te kezeddel az kęziuet, és meg fogá az ő kezéuel, és annac vtánna reáia veté Elisæus az ő kezeit az király kezeire.

17 Es monda: Nisd meg az ablakot nap kelet felől, és mikor meg nitotta vólna: Monda Elisæus: Lőy, és lőue. Ackor monda: Az WRnac győzedelmes nila ez, győzedelmes nila mondom az Syriábéliec ellen, mert meg vered az Syriábélieket Aphékben, míglen mind meg emézted őket.

18 Monda esmét: Ved fel az nilakat: és fel vőué, és monda az Izrael királlyának, lőd az földet, és lőué az földet háromsior: az vtán el hagya.

19 Ackor meg haraguuéc reáia az Isten embere, és monda: ötsiör vagy hatszoris kell vala lőnöd, és igy meg verted vólna az Syriábélieket míglen mind meg emézteted vólna őket: De immár czac háromsior vered meg őket.

20 Annac vtánnna meg hala Elisæus, és el temetéc őtet. Az Moabnac pedig seregi iőuénec az földre azon esztendőben.

21 Lőn pedig mikor egy embert el akarnának temetni, ime meg látác azokat az seregeket, és bę vetéc az embert az Elisæus koporsoiába: Ki bę esuén meg ére az Elisæusnac testemit és meg eleuenedéc és lábaira álla.

22 Hazael pedig az Syriábéli király nyomorgatá Izraelt Ioachaznac életének minden rendiben.

23 És könyörüle az WR raytoc, könyörüle mondom ő raytoc, és hozzáioc tęre az ő kötesseiért, mellyet tőtt vala Abrahammal, Isáckal és Iácobba, és nem akara őket el vészteni, sem el nem veté őket mind ez ideiglen.

24 Meg hala pedig Hazael az Syriábéli király és az ő fia Benhadad wralkodéc helyette.

25 Es visisia vőué Ioas Ioachaznac fia, Benhadadnac az Hazael fiának kezéből az városokat, mellyeket erőuel el vött vala Ioachaznac, az ő attyának kezéből: Háromsior veré meg ötet Ioas, és meg adá az Izraelnec városit.

XIII. Rész.

Az Amasias király miuel hogy az Istent igazán tiszteli, először az Edomęusokat igen meg veri. Az vtan miuel hogy el hitre vala magát az Izraeliátkról igen meg veretic és sólgaitul meg ótertetic. Ieroboam ki-

rály teriezd az ő orſágát, és ő helyettelé-
ſen király Zacharias.

1 AZ Ioacházнac Izraelbéli
királynac fiának tudni il-
lic Ioaſnac másodic eſitendeié,
ben, kezdé wralkodni Amaſias
Ioaſnac az Iudah királyának
fia.

2 Huſſon öt eſitendös vala
mikor wralkodni kezde, és hu-
ſſon kilentz eſitendeîg wralko-
déc Ieruſálemben: Az ő annyá-
nac pedig Ioadan vala neue, Ie-
ruſálemből való.

3 Ez kedues dolgot czelekede-
déc az WR ſemei előtt, de mind
az által nem annîra mint Dá-
uid: Acképpen czelekedéc min-
dent mint az ő attya Ioas.

a: Az az, Igá
zan tiszteltec
Iſtent czac
hogy nem ott
az helyen az
holott Iſten
hatta vala,
tudni illic Ie-
ruſalemben.

4 a Czac hogy az magaſság-
béli óltárokat nem törtéc vala el,
még az nép áldozic vala és illa-
tot téſſen vala az magaſságbéli
óltárokon.

5 Lőn pedig mikor az biro-
dalom kezében meg erősödöt
vólna, meg ölé az ő ſiólgáit, kic
az királt az ő attyát meg öltéc va-
la.

6 Az gyilkoſoknac pedig fi-
ait meg nem ölé, mikeppen
meg vagyon irua az Moſes tör-
uényében, mellyben az Iſten
meg paranczolta illyen ſiókal:
Az atyác az fiakért, ſe pedig az
fiac az atyákért meg ne ölette-
ſſenec, hanem kiki az ő vétkeiért
ölletteſſéc meg.

Deut: 24.

7 Vgyan ő meg veré az E-
domitác közzül tíz ezeret az ſós
völgyben, és meg vöué Selat o-
ſtrommal, és azt neuezé Iocht-
eelnec mind ez mai napîg-
lan.

8 Ackoron küldé Amaſias
köueteket Ioashoz Ioachaznac
fiához, ki az Iehunac Izraelbéli
királnac fia vala, ezt izenu-
uen: Szállyunc ſiembe egy más-
ſal.

9 Ackor küldé Ioas az Iz-
raelnec királlya Amaſiashoz az
Iudabéli királyhoz, illyen válaſi-
ſal: Az bogáts kóró melly az
Libanuſon vagyon, küldöt az li-
banuſon való Cedrus fához, ezt
izenuén: Adgyad az te leányo-
dat az én fiamnac feleſégül:
Altal méne pedig az mezei
vad melly az Libanusban va-
gyon, és el tapodá az bogáts
kórót.

10 Meg vered az Edombé-
lieket, annac okaért fel fuual-
kodtál ſziuedben: Am bátor
ditſekedgyel czac légy vezteſég-
gel házadban, miért egyelited
magadat veſiedelembe, hogy
mind te el elſel, mind Iudah ve-
led egybe.

11 És nem fogadá azt Ama-
ſias: Fel méne azért Ioas az
Izraelnec királlya és ſzembe
ſzállának egy másal, ő és A-
maſias az Iudabéli király,
az Iudában való Bethſemeſ-
ben.

12 És meg veretéc Iudah az I-
zraeltől, és el futának kiki az ő
házába.

13 Amaſiaſt pedig az Iuda ki-
rályát, Ioaſnac az Ochozias fiá-

nac

nac fiát, meg fogá Ioas az Izraelbéli király Bethesemesben, Es méne Ieruſálembe, és lerontá Ieruſálemnec kerítéſét, az Ephraim kapuiától fogua mind az ſiegelet kapúig, négy ſzáz ſingre.

14 Es el viué mind az aranyat mind az ezüſtöt és mind az edényeket mellyek találtatának az WR házában és az király házának tárházában, és az zálagba vetet fiakat, és meg téré Samariába.

15 Ioaſnac pedig több dolgai mellyeket czelekedett, és az ő győzedelme, és miképpen hadakozott Amaſias ellen az Iudah királlya ellen, auagy nintſeneké meg irua az Izraelbéli királyoknac dólgai felöl való könywben?

16 Es el aluuéc Ioas az ő attyáiual, és el temettetéc Samariában az Izraelnec királyaiual éggyütt, és az ő fia Ieroboam wralkodéc ő helyette.

17 Eele pedig Amaſias Ioaſnac az Iudah királlyának fia, minec vtánna meg hala Ioas: Ioachaznac az Izraelbéli királynac fia, tizen öt eſztendeſig.

18 Amaſiaſnac pedig több dolgai auagy nintſeneké meg irua az Iudah orſiágábéli királyokról való könywben.

19 Pártot ütének pedig ő ellene Ieruſálemben, és el ſialada Lachisba: Vtánna küldének pedig Lachisba, és meg ölék ott őtet.

20 Es viſiſia hozác őtet louakon, és el temettetéc Ieruſálemben Dáuidnac városában az ő attyáiual.

21 Fogá azért az egéſi Iudabéli nép Azariaſt, ki tizenhat eſitendös vala, és királlyá téuéc őtet Amaſias helyett, az ő attyá helyett.

Azarias vagy Vzias Iudának tizenkettődic királlya 50. eſztendeig.

22 Ez eppité meg Elathot mellyet viſiſia vött vala Iudánac, minec vtánna el alutt vólna az király az ő attyáiual.

Tudni illic Amaſias.

23 Amaſiaſnac, Ioaſnac az Iudah királlyának fiának tizen öttödic eſitendejében, wralkodéc Ieroboam Ioaſnac az Izrael királlyának fia Samariában, negyuen egy eſitendeig.

24 Es gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſiemei elött, Ieroboamnac az Nebat fiának ſemmi büneitöl el nem táuozéc, ki bünbe eyté Izraelt.

25 Ez nyere viſiſia az Izraelnec határát, attól fogua az hól Emathba bę mennec, mind az puzta tengerig az Izraelnec WRának Iſtenének beſiéde ſerint, mellyet ſzólot vala az ő ſzolgáia által, Ionas Prophetának Amithai fiának által, ki Gad Hepherből való vala.

IONAS.

26 Mert látá az WR az Izraelnec nagy nyomorúſágát, és hogy ſemmi vólna mind az bę rekeztetett mind pedig az el hagyattatot, és ſenki nem vólna ki az Izraelt meg ſiabadîtaná.

b Az az, hogy ſenki nec, ſe fönec ſem álla volnac ſem ſzornac ſem ſzolgánac, ſenki nec ſemmi ere ie nem vólna az ſzabaditaſra.

27 Az WR ſem végezte vala azt hogy az Izraelnec neuét vgy el törlene hogy az Eeg alatt ne vólna, annac okaért meg ſiabadîtá öket Ieroboamnac az Ioas fiának általa.

28 Az Ieroboamnac pedig több dolgai és minden czelekedeti, és az ő győzedelme, és miképpen hadakozott, miképpen nyérte viſſia az Iudához tartozó Damaſcuſt és Hemathot az Izraelnec, nemde nintſeneké meg irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

29 És el aluuéc Ieroboam az ő attyáiual az Izraelbéli királyockal, és wralkodéc az ő fia Zacharias ő helyette.

Zacharias 14 király Izraelben 6. hólnapig.

XV. Réſz.

Vzjaſt meg veri Iſten bęl poklosſággal és az emberec társaſágából ki rekeztetic Sallum, Manahem, Pékhaia, Pétah és Hoſéas wralkodnac Izraelben. Iudáh országan wralkodic Iotham, és Iotham helyet Achas.

1 IEroboamnac az Izrael királlyának huſzon hetedic eſztendeiében kezdé wralkodni Azarias Amaſiáſnac az Iudah királlyának fia.

2 Tizenhat eſztendös vala mikor wralkodni kezdé, és ötuen két eſztendeig wralkodéc Ieruſálemben, és az ő annyának neuelechęia vala, Ieruſálemből való.

3 Ezkedues dolgot czelekedéc az WRnac ſiemei elött, mind az ſierint à mint az ő attya Amaſias czelekedett vala.

4 De mind az által az magaſſágbéli óltároc el nem rontatánac: Męg az nép áldozic vala és illatot téſzen való az magaſságbéli óltárokon.

5 Meg veré pedig az WR az királt és bęl poklos lön mind halála napiaîg, és magának való házban lakéc: Iotham pedigaz király fia viſeli vala gondgyát az király házának, tőruént ſzolgáltatuán az népenec.

6 Azariáſnac pedig több dólgai és minden czelekedeti auagy nintſeneké meg irúa az Iudábéli királyokról való könywben.

7 Es el aluuéc Azarias az ő attyáiual, és el temetéc ötet az ő attyáiual Dáuidnac városában, és az ő fia Iotham wralkodéc ő helyette.

Iotham Iuda országánac 13 király ſa 16. eſztendeig.

8 Azariaſnac az Iudabéli királynac harmintz nyóltz eſztendeiében kezdé wralkodni Zacharias az Ioramnac fia Izraelen Samariában hat hólnapîg.

9 Es gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei elött, miképpen az ő attyái czelekedtec vala: Nem ſiűnec meg Ieroboamnac az Nébat fiának bűnéitől, ki vétekbe eyté Izraelt.

10 Pártot űte pedig ő ellene Sal-

Sallum Izrael országának tizen hódik királya egy hónapig.

Sallum az Iabesnec fia, és meg ölé ötet az népec láttára, és meg öluén ötet ő wralkodéc helyette.

11 Zachariasnac pedig több dólgai, Imé meg vadnac irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

12 Ez az WRnac beszéde, mellyet szólot vala Iehunac, monduán: Az te fiaid negyed izig ülnec az Izrael királyáinac székekben: Es úgy lön.

13 Sallum az Iabes fia wralkodéc Vziasnac az Iudabéli királynac harmintz kilentz esztendeiében, és czac egy egész hólnapig wralkodéc Samariában.

Manahem 10. király Izraelben 10. esztendig.

14 Mert fel iöué Manahem az Thirsabéli Gadinac fia, és méne Samariába és meg ölé Sallumott Iabesnec fiát Samariában, és meg öluén ötet wralkodéc ő helyette.

15 Sallumnac pedig több dólgai és az ő pártolása mellyet czelekedéc, Imé azoc meg vadnac irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

16 Ackor meg vöué Manahem Thirsanac városát, és miuel hogy be nem botsátác, le vágá mind az benne valókat, és Thirsától fogua mind az határbélieket, és még az terhes asszoni állatokatis fegyuerré hányá.

17 Azariasnac az Iudabéli királynac harmintz kilentz esztendeiében wralkodéc Manahem az Gadinac fia Izrael len tíz esztendeig Samariában.

18 Es gonosúl czelekedéc az az WRnac szemei előtt: Nem szűnéc meg Ieroboamnac az Nebat fiának bünétől tellyes éltében, ki vétekbe eyté az Izraelt.

19 El iöué pedig Pul az Assyriábéli király az országra, és Manahem adá Pulnac ezer Talentum ezüstöt hogy ő néki segitséggel lenne az ő birodalmának meg erősitésében.

20 Veté pedig Manahem ezt az ezüstöt Izraelben mind az gazdagokra, hogy mindenic adná az Assyriábéli királynac ötuen ötuen Sicluſt, és meg tére az Assiriábéli király és nem késec ott abban az országban.

21 Manahemnec pedig több dolgái és minden czelekedeti auagy nintseneké meg irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

22 Es el aluuéc Manahem az ő attyáival, és wralkodéc az ő fia Phaceia ő helyette.

Phaceia Izraelnec 17. királyá 2. esztendig.

23 Azariasnac az Iudabéli királynac ötuenedic esztendeiében kezdé wralkodni Phaceia az Manahemnec fia Izraelen Samariában két esitendig.

24 Es gonosúl czelekedéc az WRnac szemei előtt, nem táuozéc el Ieroboamnac az Nebat fiának büneitől, ki vétekbe eyté az Izraelt.

25 Pár-

Phacee Izrá elnec 18. királya 20 eſztendeig.

25 Pártot ütè pedig ö ellene Phacee Romeliánac fia az ö hadnadgya, és meg ölé ötet Samariában az király hazánac palotáiában, Argobbal es Arieh-ual, és ö vele valánac ötuen férfiakis az Galadbélieknec fiai közzül: kit mikor meg ölt vólna, ö wralkodéc helyette.

26 Az Phaceiánac pedig több dólgai és minden czelekedeti, imé meg vadnac irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

27 Azariasnac az Iudabéli kiralynac ötuen kettödic eſztendeiében, kezdé wralkodni Phacee az Romeliánac fia Izraelen Samariában, húſi eſztendeig.

28 Es gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſzemei elött, Nem tánozéc el Ieroboamnac az Nebath fiának büneitöl, ki vétekbe eyté az Izraelt.

Teglatphilaſſar el rabolya az Izrael orſzáganac nagy részet.

29 Phaceenac az Izrael királlyának ideiében iöue el Teglath Phalaſsar az Aſsyriábéli király, és meg vöue Aient Abelt, Machaht, Ianoath, Cedeſt, Haſort, Galadoth, Galileat, és Nephtalinnac egéſi földét, és el viué öket fogua Aſsyriába.

Hoſea Izráelnec 10 királya 9. eſztendeig.

30 Pártot ütè pedig Hoſeas az Elanac fia Phacee ellen az Romeliánac fia ellen, és meg ſebeſituén meg ölé ötet, és wralkodéc ö helyette, Iothamnac az Vzias fiának húſiadic eſztendeiében.

31 Az Phaceenac pedig több dólgai és minden czelekedeti: Imé meg vadnac irua az Izraelbéli királyokról való könywben.

32 Phaceenac az Romelia fiának az Izraelbéli királynac másiodic eſztendeiében wralkodni kezde Iotham Vziasnac Iudah királlyának fia.

33 Húſion öt eſztendös vala mikor wralkodni kezdé, és tizenhat eſztendeig wralkodéc Ieruſálemben, Az ö annyának pedig Ieruſa vala neue, az Sadoc leánya.

34 Ez kedues dolgot czelekedéc az WR ſzemei elött, mindeneket czelekedéc mint az ö attya Vzias.

35 De mind az által az magaſságbéli óltárokat el nem rontá, még az nép áldozic vala es illatot tészen vala az magaſságbéli óltárokon: Ö eppíte meg az WR házának felsö kapuiát.

36 Az Iothamnac pedig több dólgai és minden ezelekedeti, auagy nintseneké meg irua az Iudabéli királyokról való könywben.

37 (Ez idöben kezké küldeni az WR Iudára Reſint az Syriábéli királyt, és Phaceet az Romeliánac fiát.)

38 Es el aluuéc Iotham az ö atyáiual, és el temettetéc az ö atyáiual, Dáuidnác az ö attyának városában, és

Achaz

Achaz Iudah orſzágának 14. királya 16. eſztendeig.

Achaz az ő fia wralkodéc ő helyette.

XVI. Réſz.

Achaz király ſegitſeget kér az Aſſíriábéli királytól, az Syriái es Izraelbéli király ellen. Meg veſi az Aſsyriai király Damaſcust és az királyt meg öli. Achaz nagyob baluány imádásba elic hogy nem az előtt vólt. Az ő hólta után wralkodéc Ezechias.

1 AZ Phaceenac az Romeliánac fiának tizenhetedic eſztendeiében, kezde wralkodni Achaz Iothamnac az Iudah királyának fia.

2 Húſz eſztendős vala Achaz mikor wralkodni kezdé; és tizenhat eſztendeig wralkodéc Ieruſálemben, és nem czelekedé azt az mi az ő WRának Iſtenének tettzet vólna, az mint Dáuid az ő attya.

3 Hanem iára az Izraelnec királyáinac útán, és az ő fiátis által viué az tűzön az pogányoknac vtálatoſsági ſierint kiket az WR az Izrael fiai előtt ki űzött vala.

4 Aldozéc annac felőtte és illatot tőn az magaſságbéli óltárokon és az halmokon, és minden zöldellő fa alatt.

5 Ackor fel iöue Reſin az Syriábéli király, és Phacee az Romeliának fia az Izraelnec királya Ieruſálemet vitatni, és reiá ſiállác Achazra, de meg nem vehetéc.

6 Ackor nyere viſſia Reſin az Syriábéli király Élathot az Syriábélieknec, és ki vezté az ſidókat Elathból: Ackor az Edomitác megiöuénec Elathba, és ott kezdénec lakni mind ez maí napíglan.

7 Küldé pedig Achaz köueteket Teglatphalaſárhoz az Aſſyriábéli királyhoz, ezt mondván: Te ſiólgád és te fiad vagyoc: Iöy fel és ſiabadíts meg engemet az Syriábéli királynac kezéből, és az Izrael királyának kezéből, kic én reiám támadtanac.

8 És véué Achaz az ezűſtöt és az Aranyat melly találtatéc az WRnac házában, és az király házának tár házában, és ajándokon küldé az Syriábéli királynac.

9 Ehgede pedig néki az Aſsyriábéli király, és fel iöuén meg vöué Damaſcuſt, és az benne valókat Kirbe viué, és Reſint meg ölé.

Kir. Médiá orſzágnac eggyic réſzé mellyet Syromediának hínac, mínel hogy az Syriábélieket odá vitte vólt Teglatphalaſsár.

10 És eleibe méne Achaz Teglatphalaſárnac az Aſsyriai királynac Damaſcusba: Látuán pedig Achaz király az óltárt melly Damaſcusban vala, küldé annac az óltárnac haſonlatoſſágát és képét minden módgyával Vrias paphoz,

11 És meg eppíté Vrias pap az óltárt az formára, mellyet Achaz király küldöt vala Damaſcusból, Igy czelekedéc Vrias pap míg viſſia iöue Achaz király Damaſcusból.

12 Mikoron pedig meg iött vólna Damaſcusból az király és látta vólna az óltárt, az óltárhoz méne és áldozéc azon.

13 És

13 Es meg gyuytá az ő égő aldozatt-
yát és engeztelő áldozatt-
yát, és áldozéc itali áldozatta-
lis, és az ő engeztelő áldozatınac
vérét el hinté az óltár környül.

14 Es az ęrtz óltárt melly az
WR előtt vala, táuól viué az
Templomnac elsö réſiétől, hogy
ne lenne az ő óltára között, és
az WRnac háza között, és hel-
hezteté azt az ő óltárának óld-
ala mellé éſiac felől.

15 Es paranczola Achaz király
Vriás papnac, monduán: Az
nagy óltáron gyuits meg az reg-
geli égő áldozatot és az eſtueli
Minhát, az király áldozattyátis
az ő Minháiáual egyetembe,
Annac felötte az egéſi föld népé-
nec mind égő áldozattyát, mind
Minháiát, mind itali áldozatt-
yát, és az égő áldozatnac min-
den vérét, és egyęb áldozat-
nac minden vérét az körül hin-
teſed el: Az ęrtz óltarról pedig
én gondot viſelec.

16 Vrias pap pedig mind az
ſierint czelekedéc az mint A-
chaz király meg paranczolta va-
la.

17 El vonta annac felötte A-
chaz király az ęrtz üſtöknec pár-
tazattyait és azoknac talpait, és
le hánya azokról az üſtöket: Az
ęrtz tengeretis le veté az ęrtz ö-
kröktől mellyeken áll vala, és
téué azt az pagi montomra.

18 Es az [a] ſiombatnac haylo-
katis mellyet az házban eppîtet-
tec vala, el hányá, és az királynac
külſö bęiáró helyét el fordîtá az
WRnac házába az Aſsyriábéli
királyért.[b]

19 Achaznac pedig több dólgai
mellyeket czelekedet, auagy nin-
czeneké meg irua az Iudábéli ki-
rályokról való könywben?

20 Es el aluuéc Achaz az ő at-
tyáiual, és el temettetéc azockal
Dáuidnac városában, és wralko-
dée helyette az ő fia Ezechi-
as.

[a] Ertz az ol-
tyan hayléko
hoz mellye-
ket eſmáltac
vala az Tem
plum őrzői-
nec, Mind e-
zeckel pedig
azt ielenti az
irás hogy A-
chaz bé zár-
ſolta az
Templomot.

[b] Az az, hogy
ha ſzükſég
lenne ſzaladn-
na az Aſsy-
riábéli ki-
rály elört az
Templomba.

Ezechias Iu-
dah országá
nac 15. király
já 29. eſztendig.

XVII. Réſz.

Hoſeas király adó fizetö lében az Aſsy-
riábéli királynac, az vtan az Ægyptumbéli
királyhoz köti magát, el ſzakad az Aſsyriá-
béli királtól és adót nem akar fizetni, el iö az-
ért Salmanaſar, meg veſzi Samariát az ki-
rált meg fogia, az országot el rabollya és be
röcrabſágra el viſzi. Samariának földét,
idegen pogany néppel ültetti meg.

1 AChaznac az Iudah ki-
rállyának tizen kettödic
eztendeiében kezde wralkodni
Hoſeas Elanac fia Samariában
Izraelen, kilencz eſztendeig.

2 Es gonoſiúl czelekedéc az
WRnac ſiemei előtt, mind az
által nem annîra mint az ő előt-
te való Izraelbéli királlyoc.

3 Ez ellen iöt valafel Salmana-
ſar az Aſsyriábéli király, és Ho-
ſeas ſiolgáia lön néki, és adót ád
vala néki.

4 Eſiébe vöué pedig az Aſsy-
riábéli király, hogy Hoſeas pár-
tot ütöt vólna ő ellene, miuel
hogy köueteket küldöt vala Sua-
hoz az Ægyptumbéli királyhoz,
és ő néki adót eſtendönként
nem küld vala. Annac okaért,
meg fogá ötet à Syriábéli király
és meg

és meg kötözuén az tömlötzbe veté.

5 Es fel méne az Aſsyriábéli király az egéſi földre, fel méne Samariábais, és meg ſiálla azt három eſitendeſig.

Salmanaſar király meg véſzi Samariát, és az egéſz Izrael népet rabſágra viſzi.

6 Hoſçaſnac pedig kilentzedic eſitendeiében véué meg az Aſsyriábéli király Samariát, és el viué az Izraelt Aſsyriába, és le-ſéllíta öket Halaban és Haborban az Gozan folyó víz mellet, és az Meduſoknac városiban.

Oket mondgya meg az Izrael népének vemlésének.

7 Mert mikor vétkeztec vólna az Izrael fiai az ő Wroknac Iſteneknec ellene, ki öket ki hozta vala Ægyptum földéből, hogy Pharaónac az Ægyptumbéli királynac hatalma alatt ne lennénec, és ök idegen Iſteneket tizteltec vólna.

8 Es iártanac vólna az pogányoknac ſierzéſekben kiket ki üzött vala az Izrael fiai elött az WR, és az Izrael királyáinac czelekedetec ſierint.

9 Es titkon czelekedtec vólna az Izrael fiai hamis dolgokat az ő Wroc Iſtenec elött, és eppítettec vólna magoknac magaſságbéli óltárokat minden városokban, mind várakban mind kerîtet városokban.

10 Es emeltéc vólna magoknac faragott képeket és berkeket minden magas halmokon, és minden zöldellő fa alatt.

11 Ió illatot téuén minden magaſságbéli óltárokon mint az pogányoc kiket az WR ki üzött vala elölöc, és igen gonoſi dolgokat czelekedtec vólna, mellyeckel az WRat haragra indîtác.

12 Stolgáluán az báluányoknac, kic felöl az WR azt paranczolta vala hogy azt ne czelekednéc.

13 Ackor bizonyſágot tön az WR Izrael ellen és Iudah ellen, mind az Prophétác mind az látóc által, ezt monduán: Terietec meg az ti gonoſi útaitokról és örizzétec meg az én parantſolatimat és rendeleſimet az egéſi töruény ſierint, mellyet paranczoltam az ti atyáitoknac, és mellyet ti hozzátoc küldöttem az én ſiólgaimnac az Prophétáknac általoc.

14 Es ök nem engedénec, hanem meg keménitéc az ő nyakokat, az ő attyoknac keménſégec ſierint, kic nem hiuénec az ő Wrokban Iſtenekben.

15 Es meg vtálác az ő rendeléſit és az ő kötéſét, mellyet tött vala az ő attyockal, és az ő bizonyſág tételit mellyeckel bizonyſágot tön ellenec, és hijába való dólgot köueténec és hijába valócká lönec az körülöttöc való pogányokat köuetuén, kic felöl azt parantſolta vala az WR, hogy úgy ne czelekednénec mint azoc.

16 Es végezetre el hagyác az ő Wroknac Iſteneknec minden parantſolatit, és czinálánac magoknac öntött képeket, két bor-

nyu képét és berket, és meg haylánac az egési mennyei sereg előtt, és az Baalnac szolgálanac.

17 És által viuéc az ő fiokat és leányokat az tüzön és iöuendöket mondánac és varásslánac, és magokat tellyesseggel érte adác hogy gonosiúl czelekednénec az WR előtt, hogy őtet haragra inditanác.

18 Annac okaért igen meg haraguéc az WR Izraelre, es el veté őtet sieme elöl, és semmi meg nem marada hanem czac az Iudah nemzétsége.

19 Söt még az Iudais nem őrizte meg az ő WRánac Istenénec paranczolatit, hanem az Izraelnec sierzésiben iárának, úgy czelekeduén mint azoc.

20 El idegenüle azért az WR az egési Izraelnec maguától, és meg sanyargatá öket, és koborlóc kezébe adá öket mígnem mind el vetné öket az ő siemei elöl.

21 Mert el szakazta Izraelt az Dáuid házától, és királlyá téuéc Ieroboamot az Nebat fiát: Meg tartoztatá pedig Ieroboam Izraelt hogy az WR után ne menne, és igen nagy vétekbe eyté öket.

22 És iárának az Izrael fiai Ieroboamnac minden büneiben mellyeket az czelekedett vala, és el nem táuozának azoktól.

23 Míglen el veté az WR siemei elöl az Izraelt, az mint szólot vala mind az ő szólgainac az Prophétáknac általoc és el vitetéc fogua Izrael az ő földéből Assyriába mind ez mai napig.

24 Hozá annac felötte az Assyriábéli király embereket Babylonyából, Chutából, Auából, Hamathból, és Sepharnaimból, és bé állitá öket Samariának városiba az Izrael népe helyet, kic birác Samariát, és lakának annac városiban.

Salmanazer idegen pogányockal éltete meg Samariának tartományát.

25 Lön pedig elöször mikor ott kezdének lakni, nem félic vala az WRat, és botlátá az WR ő reájoc orosslányokat, kic meg ölic vala öket.

26 Mondának annac okaért az Assyriábéli királynac: Az pogányoc kiket ide hoztál és Samariának városiban meg ültettél, nem tudgyác az földnec Istenének tiszteletinec módgyát, és reájoc orosslányokat botlátot kic meg ölic öket, miuel hogy nem tudgyác az földnec Istenének tiszteletinec módgyát.

27 Parantsolá azért az Assyriabéli király, monduán: Vigyétec oda éggyet az papoc közzül kiket onnet el hoztátoc, ki mennyen el es lakiéc ott, és tanitsa meg öket az földnec Istenének tiszteletinec módgyára.

28 El méne azért egy az papoc közzül kiket Samariából el vittéc vala, és lakéc Bethelben, és tanittya vala öket miképpen tiszteltnéc az WRat.

29 Mind az által mindenic nemzetség kénáltképpen való Istene-

Isteneket czinál vala magának, és helheztetic vala azokat az magaſságbéli óltároknac házában, mellyeket az Samariábéliec czináltac vala, minden nemzetség az ő városában mellyben lakic vala.

30 Mert az babylonyábéli férfiac czinálác az SuchotBenothot. Az Chuthbéli férfiac pedig czinálác az Nergelt: és az Nemathbéli férfiac czinálác az Asinat.

31 Az Heueusoc pedig czinálác az Nibehant és az Tharthakot: Az Sepharnaimbéliec pedig meg égetic vala tűzzel az ő magzattyokat, Adramelechnec és Anamelechnec az Sepharnaimbélieknec Isteneknec.

32 Igy tiztelic vala az WRat, és ſierzénec egy nehány papokat az ő magaſságbéli öltároc mellé, kic ő érőttec áldoznac vala az magſságbéli óltároknac templomában.

33 Es jóllehet tiztelic vala az Wrat, de mind az által az ő Isteneknekis ſzolgálnac vala az népeknec ſzokáſoc ſzerint, az kic közzűl el hoztác vala őket.

34 Mind ez mai napig czelekednec az ő régi ſokáſoc ſierint, nem tiztelic igazán az Wrat, és nem czelekeſinec az ő végezéſi es ſiokáſa ſierint, ſem az ő töruénye ſierint és paranczolattya ſierint, mellyet az WR paranczolt az Iácob fiainac, kit Izraelnec neuezé.

35 Kötéſt tött vala pedig az WR ő vęlec, és meg paranczolta vala nékic, monduán: Ne tiztellyetec idegen Isteneket és ne imádgyátoc őket, és ne ſiolgállyatoc ſe áldozzatoc nékiec.

36 Hanem az WRat tiztellyétec az ki titeket ki hozott az Ægyptuſnac földéből nagy erőuel és fel emelt karral, azt tiztellyétec, azt imádgyátoc és annac áldozzátoc.

37 Annac felötte az ő rendeléſit, itéletit, töruényét és paranczolattyát mellyeket meg irott néktec meg őrizzétec, azokat czelekeduén minden időben, és az idegen Isteneket ne tiztellyetec.

38 Es az kötéſről mellyet veletec töttem el ne feletkezzétec, és ne tiztellyétec idegen Isteneket.

39 Hanem az ti Wratokat Istenteket tiztellyétec, és ő meg ſzabadît titeket minden ellenſégteknec kezéből.

40 Es nem lönec engedelmeſec, hanem az ő elöbbi ſiokáſoc ſzerint czelekedénec.

41 Annac okaért ezec az pogányoc tizteltéc az WRat, de mind az által az ő faragott képeknekis ſzólgálnac vala: Męg az ő ſiokis és az ő vnokáiokis az ſzerint czelekeſinec mind ez mai napiglan, az mint az ő attyoc czelekedtec.

Ezechias az Istení tiszteletet helyére állatya Ierusálemben és Iudah országában. Sennacherib el jö nagy haddal Ierusálem ellen, kinec jöllehec Ezechias nagy summa pénzt ád, mind az által őtet nagy bosszusággal, illeti kőuetec által, és az népet inti hódolásra nagy káromlásal.

1 Lőn pedig Hoseásnac Elanac az Izraelbéli király fiának harmadic esztendeiében, uralkodni kezdé Ezechias Achaznac az Iudabéli királynac fia.

2 Husson őt esztendős vala mikor uralkodni kezde, és husson kilencz esztendeig uralkodott Ierusálemben: Az ő annyának pedig neue Abi vala, Zachariásnac leánya.

3 És kedues dolgot czelekedéc az VRnac szemei előtt mind az szerint az mint az ő attya Dáuid czelekedett vala.

4 Ő rontá el az magaslágbéli óltárokat, és el töré az faragott képeket, és le vága az berket, és el töré az ércz kigyót melly et Moses czinált vala, mert mind az ideig az Izrael fiai illatot tésznec vala annac, és neuezé azt Nehusthannac.

5 Bizéc az ő VRában Istenében, és ő vránna nem lőn ő hozzá hasonló mind az Iudabéli királyoc között, és még azoc közöttis kic ő elötte vóltanac.

6 És az VRhoz ragazkodéc és el nem haylá ő töle és meg őrizé az ő paranczolatit, mellyeket paranczolt vala az VR Mosesnec.

7 És vele lőn az VR, És mindenöt valahouá mégyen vala, elömeneteli vala. El szakada pedig az Assyriábéli királytól, és nem szólgálanéki.

8 Ő meg veré az Philistęusokat mind Gazaig, és minden ő határokat, akar tornyoc akar kerített városoc vólnánac.

9 Lőn pedig Ezechias királnac negyedic esztendeiében: (ez vala pedig Hoseásnac Elahnac az Izraelbéli király fiának hetedic esztendeiében,) fel iöue Salmanasar az Assyriabéli király Samaria ellen, és azt meg szállá.

10 És három esztendő múlván azt meg vöuéc: Ezechiasnac hatodic esztendeiében, (ez az Hoseásnac az Izraelbéli királnac kilenczedic esztendeie,) vöuéc meg Samariát.

11 És el viué az Assyriábéli király Izraelt Assyriába, és viteté őket Halaba, Haborba, az Gozan folyo víz mellé, és az Medusoknac városiba.

12 Ez okaért mert nem engedtenec az ő Wroknac és Isteneknec szauánac, hanem meg szegéc az ő kötését, az az, mind azokat mellyeket paranczolt vala Moses az VR szolgáia, mert nem akarának engedni sem azokat hallani, sem az szerint czelekedni.

13 Az Ezechias királynac pedig tizen negyedic esztendeiében, fel iöue Sennacherib az Assyriábéli király Iudánac minden ke-

den kerítet városi ellen, és meg vöué azokat.

14 Küldé azért Ezechias Iudánac királlya az Assyriábéli királyhoz Lachisba, ezt izenvén: Vétkeztem, tęry el én rólam: Az mit reiám vetsi el viselem. Es veté az Assyriábéli király Ezechiasra az Iudabéli királyra három száz talentum ezüstöt, és harmintz talentum aranyat.

15 Es oda adá Ezechias minden ezüstöt melly találtatéc mind az WRnac házában, mind pedig az király házának tárházában.

16 Vgyan azon időben megfoztá Ezechias az Templumnac aytáit és az aytónac küszöbit, mellyeket ezüstuel bę búrítatott vala Ezechias az Iudabéli király, és adá azokat az Assyriábéli királynac.

17 Az után pedig el küldé az Assyriábéli király Thartant, Rabsarist, Rabsacest Lachisból az Ezechias királyra igen nagy haddal Ierusálembe: Es azoc fel iduén meg állánac az felső halas tónac selepiénél, melly az ruha festőnec víta mellet vagyon.

18 Ki hiuatác pedig az királt, és ki méne hozzáioc Eliacim Helciasnac fia, ki az király házának gond viselője vala, es Sobna az iró deiác, és Ioah Asaphnac fia az Secretárius.

19 Es monda nékiec Rabsaces: Mondgyátoc meg kérlec Ezechiasnac. Ezt mondgya az Assyriábéli nagy király: Mitsoda bizodalom ez az mellyhöz te támazkodtál?

20 Talám ezt gondoltad: Bizonyára vagyon nékem az száláshra nyeluem, tanátsom és erőm az hadakozáshra: Vallyon mihöz biztál hogy el szakadtál tülem?

21 Mostan imé az meg törött nádszálhoz biztál, tudni illic Ægyptushoz, mellyhöz ha ki támazkodic, bę mégyen az ő kezébe és általlyukaztya. Illyen az Pharaó az Ægyptumbéli király mindenekhöz kic ő kozzá biznac.

22 Hogy ha azt mondgyátoc nékem: Az mi WRunkban Istenünkben bizunc: Nem azé az, az kinec magasságit és óltárit el rontotta Ezechias? Es mind Iudanac mind Ierusálemnec meg paranczolta: Ez óltár előtt imátkozzátoc Ierusálemben.

23 Mostan azért, adgy zálagot kérlec azért WRamnac az Assyriábéli királynac, és kęt ezer louat adoc néked, czac hogy adhatnál embereket kic fel ülnénec azokra.

24 Es mimódon óltalmazhatnád meg magadat az én WRamnac aláb való siólgainac hadnagyától, noha Ægyptushoz bizol az siekerekért és louagokért.

25 Es mostan vallyon az WR

Nnn 3 hire-

Az az, Tehát azt gondolod hogy böltseséged, okosságod és erőd annyi vagyon hogy ellene állhatsz az Assyriábéli királynac.

Ezzel neveti Ezechiást hogy ő oly segény hogy kéc ezer lóra való embereket nem adhat.

hirenélkül iöttemé fel ez hely ellen, hogy azt el veſieſsem? Az WR mondotta nékem, meny fel ez föld ellen, és veſieſd el azt.

26 Es monda Eliacim Helcianac fia, és Sobna és Ioah az Rabſaceſnec: Szóly kérünc az te ſzólgaidnac Syriai nyeluén, mert azt az nyeluet iól értyük, és ne ſzóly mi velünc Sidóiúl az keritéſen való népnec halláſára.

27 Felele pedig nékiec Rabſaces: Vallyon az te wradhoz és te hozzád küldötté engemet az én WRam hogy meg mondanám ez beſzédeket: Nemde az férfiakhozé kic az kerítéſen ülnec, *hogy azoc meg egyéc az ö ganéiokat és meg igyác az önnön vizelettyeket veletec egyetembe.

28 Es fel álla Rabſaces és kiálta fel ſzóual Sidóiúl, monduán. Hallyátoc meg az nagy királynac, az Aſsyriábéli királynac beſiédit.

29 Ezt mondgya az király: Meg ne czallyon titeket az Ezechias, mert meg nem ſzabadíthat titeket az ö kezéből.

30 Es ne engedgyetec hogy titeket Ezechias biztáſson az Wrral, ezt monduán: kętſégnélkül meg ſiabadít minket az WR, és nem adatic ez város az Aſsyriábéli király kezébe.

31 Ne engedgyetec az Ezechiaſnac, Mert ezt mondgya az Aſsyriábéli király: Vegyétec kegyelmeſségemet, és iöjetec ki hozzám, és kiki egyéc az ö ſiöleiéből és fige fáiáról, és kiki mind igyéc az ö kútánac vizéből.

32 Míglen el iöuöc és el viſilec titeket az ti földetekhöz haſonló földre, gabonás és boros földre, kenyeres és ſzölös földre, olaijos és męzes földre; hogy élheſsetec és meg ne hallyatoc, és ne higgyétec Ezechiaſnac mikor titeket el akar hitetni, monduán: Az WR meg ſiabadít minket.

33 Vallyon meg ſzabadítottáké az pogányoknac Iſteni, kiki mind az ö földét az Aſsyriábéli királynac kezéből?

34 Hól vagyon az Hamathnac és Arphadnac Iſtene? hól vagyon az Sepharnaimnac, Henanac, és az Iuahnac Iſtene? Vallyon meg ſiabadítottáké Samariát az én kezemből?

35 Kitſoda mind az földön való Iſtenec közzül, ki meg ſzabadíthatta volna az ö földét az én kezemből, hogy az WR is ki ſiabadíthatná Ieruſálemet az én kezemből?

36 Halgatá pedig az nép, és nem felele néki czac egy igétis, mert az király meg paranczolta vala, monduán: Meg ne felellyétec néki.

37 Ménénec azért Eliacim az Helcianac fia az tiztartó és Sobna az iró deiác, és Ioah Aſaphnac fia az Secretarius Ezechiaſhoz ruháiokat meg ſzaggatuán, és meg

* Az az, kivel olynagy nyaualyác kömetheznec hogy az ö ganéiokat meg egyéc: ha egyéb merőſeget el nem had. gyác.

és meg mondác néki az Rabſacesnec beſiédit.

XIX. Rész.

Esaias által Isten meg izeni Ezechiasnac hogy az Sennacheribnac minden igyekezeti hijába való lészen Iudaországnac és Jerusálemnec meg boldogatása és vetele felől. Igéretit Isten iellel meg bizonittya. Az után egy Angyalaual egy éjiel le vagattya az Sennacherib népét.

1 Mikoron pedig ezeket hallotta volna Ezechias, meg ſaggatá az ő ruháiát és ſákba öltözéc, és bé méne az WR házába.

2 És el küldé Eliacimot az Tiztartót és Sobnat az iró deákot és az papoknac véneit kit ſákokba öltöztec vala fel, Esaias Prophétához az Amos fiához.

3 És azoc mondánac néki: Ezt mondgya Ezechias, ez nap nyomorúſágnac, ſzidalmazáſnac és káromláſnac napia, a mert az fiac iutottác az ſiüléſre, de nincſen à ſiülőnec ſiüléſre való ereie.

a) Az ſiülő aſſzonyra allat ſzydalmahoz haſonlittya az ő nyomorúſágokat, mellyek ſiülni akarnak de nem ſiülhetnek az erőtlenſegnec miatta.

4 Netalám az te WRad Istened meg hallya Rabſacesnec minden beſiédit, kit el küldöt az ő Wra az Asyriábéli király, hogy ſiidalommal illeſſe az élő Istent, és káromló beſiédeckel mellyeket az te WRad Istened meg hallot. Könyörög annac okáért azokért, kic még meg maradtanac.

5 Ménének azért az Ezechias ſiólgai Esaiáshoz.

6 Kiknec ezt felele Esaiás: Ezt mondgyátoc az ti Wratoknac, Ezt mondgya az WR: Ne fély az beſiédektől mellyeket hallottál, mellyeckel ſiidalmaztác engemet az Asyriábéli király ſiólgai.

7 Imé én olly lelket adoc beléie hogy hírt hall, és meg tér az ő földére, és fegyuerrel vágatom le őtet az ő földében.

8 Meg téte azért Rabſaces és úgy találá az Asyriábéli királt hogy Libnat vititná, mert meg hallotta vala hogy el ment Lachisból.

9 Hírt halla pedig Tharaca felől az Sieretsen király felől, illyen módon: Imé ki iött hogy hadakozzéc te ellened, és ezt haluán meg téte, és más köueteket küldé Ezechiashoz, ezt izenuén.

10 Ezt mondgyátoc Ezechiasnac az Iudabéli királynac, monduán: Meg ne czallyon tégedet az te Istened kiben te bizol, ezt monduán: Nem adatic az Asyriábéli király kezébe Jerusálem.

11 Imé hallottad mit czeleked-tec az Asyriábéli királyoc, minden orſiágockal, el veztuén azokat, és te meg ſiabadúlthatſié.

12 Vallyon meg ſiabadítottáké az pogányoknac Isteni azokat, kiket el veztettec az én atyáim, Gozant, Arant, Reſephet és az Eden fiait, kic Thelaſarban valánac.

13 Hól vagyon az Emathnac királlya, Arpadnac királlya és à Sepharnaim városnac királlya? Hól vagyon Ana és Aua?

14 És el vöué Ezechias az leuelet az köueteknec kezekből és azt meg oluasá: És mikor fel ment vólna az WRnac házába

zábe, ki teriezté azt Ezechias az WR előtt.

15 Es imádkozée Ezechias az WR előtt, és monda: Izraelnec WRa Istene, ki az Cherubimoc között lakol, te vagy egedül ez földön való minden országnac Istene, te teremtetted mind az Eeget mind az földet.

16 Haycz hozzám WRam az te füleidet és halld meg, nisd fel az te szemeidet és láss meg, és halld meg az Sennacheribnac beszédét, ki ide küldöt hogy szidalommal, illetné az élő Istent.

17 Bizonyára WRam az Assyriábéli királyoc el puztitottác az pogányokat és azoknac földöket.

18 Es az ő Isteneket az tüzbe hántác, mert nem Istenec valánac, hanem emberi kęznec czinálmáni, fa és kő, azért vezettéc el öket.

19 Mostan annac okaért mi WRunc Istenönc szabadicz meg kérlec minket az ő kezéből, hogy megesmeriéc ez földnec minden országi hogy te egyedül vagy az WR Isten.

20 Ackor el küldé Esaias az Amos fia Ezechiashoz, ezt monduán: Ezt mondgya az Izraelnec WRa Istene: Az te könyörgésedet az Assyriábéli király felől, az Sennacherib felől, meg halgattam.

21 Ez az beszéd mellyet szóla az WR ő felőle: Meg vtált tegedet, meg czúfolt tégedet Sionnac szüz leánya, te raytad fejét haytogatta Ierusálemnec leánya.

22 Vallyon kit szidalmaztál meg? Es kit gyaláztál? Es kitsoda ellen emélted fel szódat? Kętségnélkül az te szemeidet az mágasságba emeléd az Izraelnec szent Istene ellen.

23 Az te kőuetid által szidalommal illetted az WRat, és ezt mondottad. Az én szekereimnec soksága által jöttem fel az magas hegyekre, az Libanus óldalaira, és le vágom az ő magas Cedrus fáit, és az ő fenyő fáit, és bę mégyec az ő végső lakó helyébe, az Charmelnac erdeiébe.

24 Es ásoc kútakat és isiom idegen vizeket, mert én meg szárasztottam az meg szállot helyeknec forrásit az én lábaimnac talpaiual.

25 *Nem hallottadé régtől fogúan hogy én dólgom ez? Mellyet męg az régi időkben el végeztem, és azt most vittem végház, hogy tudni illic az erős városok le rontatnánac, és rakásocká lennénec.

26 Es az benne lakóc ereiékben meg fogyátkoznánac, meg rontatnánac és meg szegyenölnénec, és ollyanoc lennenec mint az mezőbéli fü, és az gyermekdéd paray, és az haiazaton való fü, melly el fonnyad minec előtte meg érnéc.

27 Az te lakó helyedet pedig, és

*) Isten beszéli ezt. Azt mondgya pedig, Isten hogy az mit az kevély Sennacherib magának tulaydonit, azoc ő decretomából történec mellyeket régen megmondot az Prophétás által, és azokat most vitte végbe.

és mind ki iöueteledet mind bę meneteledet, és az te én ellenem való dihösségedet iól tudom.

28 Mert te én ellenem dihösködöl, és az te zúgolodásod fel iött az én fülemben: Annac okaért az én horgomat az te orrodba vetem, és az én zabolámat az te ſiádba, és viſſiá viſſlec azon az vton, mellyen el iöttél.

29 És legyen ez ieled: Ez eſitendöben azokat éſſed mellyek az tauali aratáſnac hulladékán teremnec: Az máſodic eſitendöben pedig azokat mellyec ö magoktól teremnec: Az harmadic eſitendöben pedig vettec és arattoc, ſzöllöket plántáltoc, és az azoknac gyümölczét éſſitec.

30 Mert az ki Iudah nemzetſégéből meg ſiabadúlt és meg maradott, gyökeret vęr és gyumölczöt teremt.

31 Mert Ieruſálemből ki iönec az meg maradtac, és az meg ſiabadúlt az Syonnac hegyéről: Az Seregeknec WRának búzgó ſzerelme czelekeſzi ezt.

32 Annac okaért azt mondgya az WR az Aſsyriábéli királly felöl: Bę nem iö ez városba, és nillat ſem löuöldöz beléie, ſem az paiſos nem oſtromlya azt, és ſánczot nem áſs mellette.

33 Azon vton az mellyen el iött, viſzſza tęr, és ez városba bę nem iö, azt mondgya az WR.

34 És meg óltalmazom ez városſt, hogy meg tartſam azt én érettem, és Dáuidért az én ſzolgámért.

35 Lön azért azon éjjel, ki iöue az WRnac Angyala, és le vágá az Aſsyriábéli táborban ſzáz nyóltzuan öt ezeret, fel kelénec pedig ió reggel, és imé mindenüt hólt teſtec valánac.

36 Annac okaért el méne és viſſiá tęre Sennacherib király Aſsyriába, és lakéc Niniueben. Iſa: 37.

37 És lön mikor ö az Niſroch Templomában az ö Iſtenét imádna, Adramelech és Sáraſár az ö fiai le vágác ötet fegyuerrel: Ök pedig el ſzaladánac az Ararat földébe, és az ö fia Aſarhaddon wralkodéc helyette.

XX. Riſz.

Eſaias Prophéta iöuendöt mond az Ezechias halálárol, könyörög Ezechias Iſtenenec, és meg hoſſabitya életet, mellyet czuda tétellelis meg erösit Iſten. Meg mutattya Ezechiás az ö kincsét az Babilónyabéli király köuetinec, melly dologért meg tedöctic Eſaiastól.

1 ACkor az idöben halálra betegedéc Ezechias, és hozzáia méne Eſaiás Prophéta az Amos fia, és monda ö néki: Ezt mondgya az WR, rendeld el házadat, mert meg halſz és nem élſi. Iſa: 38.

2 Es Ezechias artzál à falhoz fordúla, és imátkozéc az Wrnac. monduán.

3 Kér-

3 Kérlec ô WRam, Emlekezzél meg róla hogy te elõtted valósággal és tökélletes szivel iártam, és hogy azt czelekedtem az mi iô vólt az te szemeid elõtt: És sirta Ezechias felõtte igen.

4 Még pedig nem ment vala Esaiás az közepsõ tornátzig, mikor az WRnac beszéde lõn õ hozzája, monduán.

5 Terj meg és mond meg Ezechiasnac, az én népemnec fejedelmének: Ezt mondgya az WR, Dáuidnac az te attyádnac Istene: Meg halgattam az te imátságodat, láttam az te könyhullatásidat: Imé én meggyogyitlac tégedet, harmad napra fel mégy az WRnac házába.

6 Es az te idõdet tizen õtt esztendõuel meg hosszabbîtom, és meg szabadîtlac tégedet és ez várost az Assyriábéli királynac kezéből, és meg óltalmazom ez várost, én érõttem és Dáuidért az én szolgamért.

7 Es monda Esaias: hozzátoc egy kötes száraz figét ide, és hozzánac, és azt az keleuéére kötéc, és meg gyógyúla.

8 Es mikor azt kérdene Ezechias, Mitsoda iele lésien hogy meg gyogyit engemet az WR, és fel mégyec harmad napra az WRnac házába?

9 Felele Esaias: Ez lésien jeled az WRtól, hogy õ meg czelekedi ezt ez dólgot mellyről szólot te néked: Azt akarodé hogy az órának árnyéka elõ mennyen tíz gráduſsal, vagy hogy vissza terjen tíz gráduſsal.

10 Felele Ezechias: könyü az árnyéknac tíz gráduſsal alá szállani: Nem akarom azt, hanem hogy hátra mennyen az árnyéc tíz gráduſsal.

11 Kiálta azért Esaiás Prophéta az WRhoz, és vissza terité az árnyékot az mutató Orán mellyet Achaz czináltatot vala, tíz gráduſsal, mellyeken immar alá ment vala.

12 Ackor az idõben Merodach Baladan, Baladannac az Babylonyai királynac fia, küldé leuelet és aiándokokat Ezechiasnac, mert meg hallotta vala hogy beteg vólt vólna Ezechias.

13 Es engedé az õ keuánságoknac Ezechias, és meg mutatá az õ házat nékiec egésszen: mellyben az õ válogatott iosiági valának, az ezüstöt, aranyat, az füueket, drága kenetet és az õ edéninek házát, és minden kinczeit: Nem lõn semmi mellyet meg nem mutatot vólna néki ec Ezechias az õ házában és mindenbirodalmában.

14 Bé méne pedig Esaias Prophéta Ezechias királyhoz, és monda néki: Mit mondánac ezec az férfiac? Es honnét jöttenec te hozzád? Felele Ezechias, messze földrül Babylonyából.

15 Es monda: Mit láttanac az te házadban? Felele Ezechiás: min-

mindent láttanac valami az én házamban vagyon : Nem vólt semmi az én taar házámban, mellyet nékiec meg nem mutattam vólna.

16 Ackor monda Esaiás Ezechiasnac : Hald meg az WRnac beſiédét

17 Im eliő az idő, és minden valami az te házadban vagyon, és valamit el töttenec az te atyáid ez mai napiglan, el viteticc Babylonyába, semmi meg nem marad : azt mondgya az WR.

18 Az te fiaid közzülis kic te tüled siármaznac és siületternec, el visinec, és komornikoc lésinec az Babylonyábéli király vduarában.

19 Monda pedig Ezechias Esaiasnac : Ió az WRnac beſiéde az mellyét siólál, és vtánna monda, czac hogy békeség és czendelség légyen addig mig élec.

20 Ezechiásnac pedig több dólgai és minden erős vólta, és miképpen czinálta légyen mind az Tót, mind az selepet, és miképpen vitte bę az vizeket az városba, nemde nintseneké meg irua az Iudabéli királyokról való könywben.

21 Es el aluuéc Ezechias az ő atyáiual, és az ő fia Manaſses wralkodéc ő helyette.

Manaſses Iudának 16. királya 55. eſztendeig.

XXI. Réſz.

Manaſses Ezechiasnac fia nagy bálvány imádo es attatlan ver ontó lésen, melly do-

logért Iſten az Prophétác által ötet meg fenyegeti : Meg hal Manaſses, és helyette király lésen Amon az ő fia, kit meg ölnec az ő ſolgai, és helyette király lésen Iozias.

1 TIzenkęt eſtendős vala Manaſses mikor wralkodni kezde, és ötuen öt eſtendeig wralkodéc Ieruſálemben, az ő annyának pedig Hapſiba vala neue.

2 Es gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei elött, az pogányoknac vtálatoſságoc ſzerint, kiket az WR ki üzött vala az Izrael fiai elött.

3 Mert el fordúluán meg eppité az magoſságokat mellyeket el rontott vala Ezechias az ő attya, és óltárokat emelé az Baalnac, és bérketis ülteté, az mint Achab az Izraelnec királlyá czelekedett vala, és imáda mind az mennyei ſeregeket és ſiolgála azoknac.

4 Eppité óltárokatis az WRnac házában, melly felöl azt mondotta vala az WR : Ieruſálemben helyheztetem az én neuemet.

5 Eppité mondom óltárokat az egéſi mennyei ſeregnec az WR házának mind az kęt tornátzában.

6 Altal viué az ő fiátis az tüzön, és válogatáſt tön az idöc közt, és madár ſió után iöuendöle, es mind nézöt mind varaſlókat ſierze, és ſoc gonoſi dolgokat czelekedéc az WRnac ſiemei elött, hogy ötet haragra inditaná.

7 Fel

7 Fel emelé annac felöttе az bereknec báluányát, mellyet czinált vala az házban, melly felöl azt mondotta vala az WR Dáuidnac és az ö fiának Sálomonnac. ebben ez házban Ieruſálemben mellyet magamnac válaztottam Izraelnec minden nemzetſégi közzül, helheztetem az én neuemet mind öröcké.

8 Es ennec vtánna ki nem mozdîtom Izraelnec lábát erröl ez földröl: De úgy mind az által, ha ſiorgalmatoſon az én parantſolatim ſierint czelekeſſinec, és az egéſi töruény ſzerint mellyet nékic paranczólt Moſes az énſzólgám.

9 De ök nem lönec engedelmeſec, hanem teuolgésbe eyté öket Manaſses, úgy annîra hogy nagyob gonoſságokat czelekedénec az pogányoknál, kiket az WR ki vezté az Izrael fiai elöl.

10 Annac okaért ſzóla az WR az ö ſzólgai által, az Prophétác által, monduán.

11 Miuel hogy Manaſses az Iudánac királlya ezeket ez vtálatoſságokat czelekedte, gonozb dolgokat czelekeduén mind azoknál, mellyeket az ö elötte való Amorrêuſoc czelekedtec, és Iudátis vétekbe eytette, az ö báluáninac általa.

12 Annac okaért ezt mondgya az Izraelnec WRa Iſtene: Imé én olly veſiedelmet hozoc Ieruſálemre és Iudára, hogy mindennec az ki azt hallya meg czendöl mind az két fûle beléie.

13 [h]Es ki terieztem Ieruſálemre az Samariának lineáiát, és az Achab házának mértekét, és meg üreſsitem Ieruſálemet miképpen az ember meg üreſsiti az tálat, mellyet minec vtánna meg tiztitott, le bárittya azt.

[h] Az az, Olyan mértecekkel merem Ieruſálemnec, mint Samariának, es Manaſſesnec, mint Achabnac.

14 Es el hagyom az én örökſégemnec maradékiát és adom öket az ö ellenſégeknec kezekbe, és az ö ellenſégi el ragadozzac és el dúllyác öket.

15 Ez okaért hogy gonoſiúl czelekedtec én elöttem, és engemet haragra ingerlettec, az ö attyoknac Ægyptusból való ki jöuetéleknec napiatól fogua mind ez mai napîglan.

16 Nagy ſoc ártatlan vértis ontaki Manaſses, úgy annîra hogy Ieruſálem minden felöl meg telnéc vęle, az ö vétkenélkül mellyel vétekbe eyté Iudát gonoſiúl czelekeduén az WRnac ſiemei elött.

17 Manaſſesnec pedig töb dólgai és minden czelekedeti, és az ö vétke mellyet czelekedett, nintſeneké meg iruán az Iudábéli királyokról való könywben.

18 Es el aluuéc Manaſses az ö attyáiual, és el temettetéc az ö háza mellet való kerteben, Oſanac kertében, és az ö fia Amon wralkodéc ö helyette.

Amon Iudának 17. Királya, 2. ésſz tendrig.

19 Huſzonkét eſztendös vala Amon mikor wralkodni kezde, és két eſztendeig wralkodéc Ieruſálem-

sálemben, az ő annyának pedig Mesullemeth vala neue, az Iotbabéli Haruſnac leánya.

20 És gonoſiúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, az mint czelekedett vala Manaſses az ő attya.

21 És mind azon az vton iára az mellyen iárt vala az ő attya, és ſiolgála az báluányoknac, kiknec ſiolgált vala az ő attya, és imáda azokat.

22 És el hagyá az ő attyáinac WRát Iſtenét, és nem iára az WRnac vtában.

23 És pártot ütének Amon ellen az ő maga ſiólgai, és megöléc ötet az ő maga házában.

24 És az föld népe le vága mind azokat, az kic pártot ütöttec vala Amon király ellen, és az föld népe királlyá töué az ő fiát Ioſiaſt ő helyette.

Ioſias tudah országának 15 királlya 31. eſztendeig.

25 Amonnac pedig több dólgai mellyeket czelekedett, nemde nintſeneké meg irua az Iudábéli királyokról való könywben?

26 És el temetéc ötet az ő koporſoiában Ozanac kertében, és wralkodéc ő helyette az ő fia Ioſias.

XXII. Réſz.

Ioſias király meg paranczollya hogy az Templum eppitteſſéc. Helcias pap meg talállya az Iſten törueny énec könyuét az Templomban, melly felől az király tanátſot kerd az Hulda Prophétiſsától, ki az orſágnac veſedelmét meg mondgya, de az király ezzel vigaztallya hogy az lenne az ő hólta 4. vtan.

1 NYóltz eſztendős vala Ioſias mikor wralkodni kezde, és harmintz egy eſztendeig wralkodéc Ieruſálemben, az ő Annyának pedig Iedidah vala neue, az Beſecatból való Adaiának leánya.

2 És kedues dolgot czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, és iára az ő attyának Dáuidnac minden vtáiban, és nem hayla ſem iobra ſem balra.

3 Lőn pedig Ioſias királynac tizen nyóltzadic eſztendeiében, el küldé az király Saphant Aſaiánac az Meſullam ſiának fiát, az iró Deiákot, Az WR házához, monduán.

4 Menny fel Helciashoz az fő paphoz, (es mond meg) hogy ſiámlállyác meg az pénzt, melly az WRnac házába bę vitetteteť, mellyet az aytó őrizőc gyűytöttéc az néptől.

Ioſias király nac elſő és fő gondgya az Iſten házának eppiteſe.

5 Es adgyác azt az WR házában való palléroc az miueſeknec kezekbe, adgyác mondom az miueſeknec kic az WR házában munkalodnac, hogy az háznac romláſit fel eppîtſéc.

6 Tudni illic az álczoknac az eppîtőknec és az kő miueſeknec, hogy mind fákat minő faragott kőueket vegyenec az háznac fel eppîtéſére.

7 De meg ne ſiámláltaſsék nékiec az ezűſt melly kezekbe

adattatic, hanem meg hidgyéc öket.

8 Monda pedig Helcias az fő papSaphannac az iró Deiáknac: Az töruény könyuét meg találtam az WRnac házában: Es Helcias adá az könyuet Saphannac, ᵇ és el oluasa azt.

ᵇ vagy oluasa abban

Helcias pap meg talállya az Istennec töruény könyuet az Templomban, mellynec oluasasát az papoc el hadtac vala, miuel hogy az báluány imádo királyoknac soc ideig arra semmi gond nyoc nem volt.

9 El méne pedig Saphan az iró Deiác az királyhoz, és meg viué az királynac az válasitást, és monda: Az te szólgáid egybe szedtéc az ezüstöt melly az házban találtatott, és adtác azt az WR házában munkalkodóknac palléra kezébe.

10 Es meg monda Saphan az iró deiác az királnac, monduán: Egy könyuet adá nékem Helcias pap, és oluasa azt Saphan az király előtt.

11 Mikoron pedig hallotta vólna az király az töruény könyu énec beszédit, meg szaggatá az ő ruháit.

12 Es paranczola az király Helcias papnac és Ahicamnac az Saphan fiának, és Achornac az Michaia fiának, és Saphannac az iró Deiáknac, és Asaiahnac az király szólgáiának, monduán.

13 Mennyetec el, kérdgyetec tanátsot az WRtól én éröttem és az népért, és az egész Iudáért, az könywnec beszédi felöl melly meg találtatott, mert nagy az WRnac haragia melly fel geriedett mi ellenönc, miuel hogy az mi attyáinc, nem engedtenec ez könywnec beszédinec, hogy czelekedtecvólna az mint meg irtác mi nékünc.

14 El méne azért Helcias pap és Ahicam és Achor, és Saphan, és Asaiah az Holda Prophéta asszonyhoz, Sallumnac feleségéhöz, melly Sallum Thecuah fia vólt, melly Thecuah Harhasnac az ruhác örizöiénec fia vólt, (Holda pedig lakic vala Ieruſálemben az király házához közel,) és szólának néki.

Nemelyec igy fordityác: lakic vala az Holda Prophetissa az tanulasnac házában in domo doctrinæ. Az gyülekezetben bolott az Istennec tudomány felöl tudakoztac.

15 Monda az nékiec: Ezt mondgya az Izraelnec WRa Istene, mondgyátoc meg az férfiunac ki titeket én hozzám küldött.

16 Ezt mondgya az WR: Imé én veszedelmet hozoc ez helyre es ez helyen lakozókra, mind az könywnec beszédi szerint, mellyet el oluasa az Iudánac királlya.

17 Azért hogy el hadtanac engemet, és idegen Isteneknec áldoztanac illattal, hogy engemet haragra inditanánac minden ő kezeknec czinálmányual, és fel geriedett az én harag om ez hely ellen, meg sem oltatic.

18 Az Iudáh királlyának pedig ki el küldött titeket hogy tanátsot kérdgyétec az Wrtól, ezt mondgyátoc, ezt mondgya az Izraelnec WRa Istene. Mjuel hogy ez beszédet hallottad.

19 Es miért hogy meg lágyult az te szived, és meg alaztád magadat az WR előtt, hallván

uán azokat mellyeket szóléc ez hely ellen és az helyen lakozóc ellen hogy meg puztulna és átokban lenne: És meg szaggatad az te ruhádat és sirál én elöttem, Azért énis meg halgattalac, azt mondgya az WR.

20 Annac okaért imé én takaritlac tégedét az te atyáidhoz, és az te koporsódba békeséggel viszlnec tégedet, és meg nem láttyác az te siemeid azt az nagy veszedelmet, mellyet én ez helyre hozoc.

XXIII. Rész.

Iosias el olvasa az Isten törvény eneckönyvét az kösség előtt. Az baluányokat kiriztittya mind az Templombol, mind az országbol. Az báluany tizetlő papokat megbüntetti, és az igaz isteni tiszteletet helyére allattya. Az után meg ölettetic az Ægyptusbéli királytul az hadban, helyette lessen kiraly Ioachaz.

1 ÉS meg hozác az királynac az válaſit, el külde azért az király, és hozzá gyülénec mind Iudánac mind Ieruſálemnec minden vénei.

2 Es fel méne az király az WRnac házába, és mind az Iudabéli férfiac mind az Ieruſálemben lakozoc vele valanac, az papockal, az Prophétáckal, és az egéſi néppel egyetembe, kitſíntöl fogua nagyîglan: Es el oluaſsa elöttöc az ſiöuetſégnec könyuénec minden beſzédit, melly meg találtatott vala az WRnac házában.

3 Meg allapodéc pedig az király az oſilop mellet, és kötéſt tön az WR elött, hogy az WRat akarnác követni, és az ö parantſolatit, bizonyſág tételit és végezéſit tellyes ſiivböl és lélekböl meg örizni, és bę tellyeſiteni mind ez kötéſnec beſzédit, mellyec meg vadnac irua abban az könywben, és reiá hayla mind az egéſi nép az kötéſre.

4 Paranczola annac felötte az király Helciaſnac az fö papnac, és az másodic rendbéli papoknac és az aytó örizöknec, hogy ki hordánac az WR Templomából mind az edényeket mellyeket czináltac vala az Baalnac, és az bereknec és mind az egéſi mennyei ſeregnec, és meg égeté azokat Ieruſálem kivöl az Cedron mezeién, és azoknác az hammat Bethelbe viue.

5 Es el vezté az báluányozó papokatis, kiket ſzerzettec vala az Iudábéli királyoc hogy az magaſságbéli óltárokon illattal áldoznánac Iudánac városiban és Iéruſálem környül, és mind azokatis kic illattal áldoznac vala az Baalnac, az napnac, hóldnac, az Eegi ieleknec és mind az egéſi mennyei ſeregnec.

6 Ki viué az WRnac házából az bereknec báluányátis Ieruſálem kivöl az Cedron patáka mellé, és meg égeté ott azt és porrá töué, és annác az porát az kösségnec temetö helyére hinté.

7 Es el rontá az férfiakból való paráznaknac házaitis, mellyec az WRnac háza mellet valánac, mellyekben az asszoni állatoc kárpitokat szönec vala az berekhöz.

8 Es bé hozatá mind az papokat Iudánac városiból és meg férteztetté az magaſságbéli óltárokat kiken az papoc illattal áldoznac vala, Gabaatól fogua mind Beerſebaig, és le töré az kapuc mellet való magaſságokat, és mind azokatis [h] mellyec az Ioſuenac az város feiedelménec kapuia előtt valánac bal kęz felől, az hol az városba bę mennénec az kapun.

[h] Az az, Minden ſzemely válogatás nélkül minden embernec bál tányát le ron tá.

9 Mind az által az után az papoc nem mentec [i] az WRnac Ieruſálemben való óltárahoz, hanem öttenec kouászné lkül való kenyereket az ő attyoc fiai között.

[i] Az az, Meg fozta Ioſias az papi mel ſégtul azokat kic az papoc közzül az bálu istyok nac ſzolgálattac vala, és az ő attyoknac fiai közt maradnac eltce lik Ezech: 44.

10 Meg ferteztetté az Tophetis melly az Hinnon fiainac völgyében vala, hogy ſenki az ő fiát vagy leányát által ne vinné az tüzön Molochnac.

11 Le veteté az louakatis mellyeket az Iudabéli királyoc fel töttenec vala az napnac az holott bę mennénec az WR házába az Nathan Melech komorniknac háza mellet, melly az Dauid városának hoſtadgyában vala, és az napnac ſzekereit tüzzel meg égeté.

12 El töré az óltárokatis mellyec valánac az Achaz palotaiának padgyán, mellyeket az Iudábéli királyoc czináltac vala, és az óltárokatis mellyeket Manaſses czinált vala az WR házának mind két tornátzában, az király el rontá, és nagy hamarſsággal onnét azokat le rontuán, azoknac az porát az Cedron patakába hányatá.

13 Az magaſságbéli óltárokatis meg ferteztetté az király, mellyec Ieruſálem előtt valánac az olay fác hegyénec iob felől való óldalán, mellyeket eppitet vala Sálomon az Izraelnęc királlya az Aſthoretnęc az Sydonbélieknec vtálatoſságának, és Chamoſnac az Moabitáknac vtálatoſságának, és Molchomnac az Ammon fiainac vtálatoſságának.

14 El rontá annac felötte az báluányokat, és ki vágatá az berkeket, és azoknac helyeket embereknec tetemiuel tölte meg.

15 Söt az Bethelbéli óltártis el töré, és à magaſſágbéli óltártis mellyett Ieroboam az Nebath fia czinált vala, ki vétekbe eyté az Izraelt, az mondom az óltárt és az magoſságot el töré, es meg égeté az magaſságot és porrá téué, meg égeté az berketis.

16 Fordúluán pedig Ioſias meg látá az koporſókat mellyec ott az hegyen valánac, és el

és el küldüén ki hányátá az tetemeket az koporsókból, és meg égeté azokat amaz óltáron, és ècképpen férteztete meg azt, az WRnac beſiéde ſzerint, mellyet mondott vala az Iſten embere, ki annac elötte ez dolgot meg iöuendölte vala.

17 Es monda az király: Mitſoda temetéſnec iegye ez mellyet látoc? Felelénec néki az városbéli férfiac: Az Iſten emberének koporſóia ki Iudából iött vala, és mind ezeket meg iöuendölte vala az Bethelbéli óltár felöl, mellyeket czelekedél.

18 Es monda: Hadgyátoc békét nékie és ſenki meg ne mozditſa az ö tetemit, és meg mentéc az ö tetemeit, * az Prophétának tetemiuel egy-be, ki Samariából iött vala.

19 El rontá Ioſias mind az magaſságoknac házaitis, mellyec Samariának városiban valának, mellyeket az Izraelbéli király-ioc czináltac vala hogy az WRat haragra ingerlenéc, és ſzinte úgy czelekedéc azockal mint Bethelben czelekedett vala.

20 Le vága annac felötte mind az magaſságoknac papiait kic ott az óltároc környül vóltác, és emberi tetemeket égeté meg az óltárokon, és úgy tére viſſia Ieruſálembe.

21 Parantſolá pedig az király az egéſz népnec, monduán: Szerezzétec meg az Huſuéti bárányt, az ti WRatoknac Iſtenteknec, az mint meg vagyon ez kötéſnec könyuében irua.

22 Mert nem ſzereztetett vala ollyan Peſah az Biráknac ideiektöl fogua kic Izraelt birtác, ſem pedig az Izraelnec és az Iudának királyáinac minden ideiékben.

23 Ioſias királynac pedig tizen nyóltzadic eſztendeiében ſiereztetéc ez az Peſah az WRnac Ieruſálemben.

24 Annac felötte Ioſias király el vezté mind az ördöngöſöket mind az varáſlókat az képeckel és az báluányockal egyetembe, és minden vtálatoſságokat mellyec láttatnac vala Iudának földében és Ieruſálemben, hogy helyére állatná az töruénynec beſzédit, mellyec meg valának irua az könyuben, mellyet meg találá Helcias pap az WRnac házában.

25 Es nem vólt ö hozzá haſonló király ö elötte, ki megtért vólna az WRhoz tellyes ſziwböl és lélekböl, és tellyes eröböl Móſeſnec minden töruénye ſzerint, és vtánna ſem támadott ö hozzá haſonló.

26 De mind az által meg nem ſzünec az WR az ö meg búſúlt nagy haragiától, mellyel meg haragutt vala Iudah ellen

* Laſd meg 3. Reg. 13. Az Prophétával ki meg mondotta vala az Bethel óltárának romlaſat egyike temetet tetet vala az házug Prophéta, azért mondgya itt az iras hogy annac tetemei meg maradtac az Iſten Prophétainac tetemeiuel.

ellen mind azokért az vétkekért, mellyeckel haragra inditotta vala ötet Manaſſes.

27 Mert ezt mondá az WR: Iudátis el vetem ſzémem elöl mikeppen az Izraelt el vetettem, és meg vtálom ezt ez városſt mellyet válaſitottam vala, tudni illic Ieruſálemet, az házat mellyröl azt mondottam vala, ott léſſen az én Neuem.

28 Ioſiaſnac pedig több dólgai és minden czelekedeti, auagy nintſeneké meg irua az Iudábéli királyokról váló könywben.

29 Az ö ideiében iöué fel Pharaó Necho az Ægyptusbéli király az Aſsyriábéli király ellen az Euphrates folyó víz mellé. Eleibe méne pedig Ioſias király, és az meg ölé ötet Megiddóban, mikor meglátta ötet.

2 Paral: 35.

30 Es az ö ſzólgai ſzekerén téuén ötet halua el viuéc Megiddoból, és viuéc ötet Ieruſálembe, és el temetéc ötet az ö koporſoiában: Az föld népe pedig fogá Ioachaſt Ioſiaſnac fiát, és meg kenéc ötet és királlyá téuéc az ö attya helyett.

Ioachas király Iudánac 3. hónapig.

31 Huſion három eſztendös vala Ioachas mikor wralkodni kezdé, és három hólnapig wralkodéc Ieruſálemben: Az ö annyának pedig Amital vala neue, az Libnabéli Ieremiaſnac leánya.

32 Es gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſzemei elött, mind az ſzerint az mint az ö attyái czelekedtec vala.

33 Es meg fogá ötet Pharaó Necho Reblaban Emathnac földén, mikor Ieruſálemben wralkodnéc, és adót vete az földre, ſzáz talentum ezüſtöt és egy talentum aranyat.

34 Es Pharaó Necho királlyá téué Eliacimot az Ioſiaſnac fiát, Ioſiaſnac az ö attyának helyette, és változtatá az ö neuét Ioacimnac, Ioachaſt pedig el viué Ægyptusba és ott hala meg.

Ioacim Iudánac 20. király 11. éjjel tendeig.

35 Azt az ezüſtöt pedig és az aranyat meg adá Ioacim az Pharaónac, meg ſátzoltatuán az földet, hogy meg adná az ezüſtöt Pharaónac paranczolattya ſzerint: Mindentöl az föld népe közzül az ö érteke ſzerint vön ezüſtöt mind pedig aranyat, hogy Pharaó Nechonac adná.

36 Huſion öt eſztendös vala Ioachim mikor wralkodni kezde, és tizen egy eſztendeſig wralkodéc Ieruſálemben, az ö annyának pedig Zebula vala neue, az Rumahbéli Phadaiának leánya.

37 Es gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſzemei elött, mind az ſzerint az mint az ö attyái czelekedtec vala.

XXIII. Réſz.

XXIIII. Rész.

Meg hal Ioacim király, helyette léſen Ioacin vagy Ieconias. 1
Ieruſálemet meg ſallyaz az Babyloniábeliec. 2
Ieconias meg adgya magát es Babyloniaba viteſtic, ő helyette király léſen Sedechias. 3. 4.

1 IOacim ideiében fel iőue Nabucodonozor az Babyloniábéli király, és Ioacim ő ſzolgáia lőn három eſztendeig, De el fordúluán az vtán el ſiakada ő tőle.

2 Reiá botſátá azért az WR az Chaldeuſoknac, Syriábéliéknec, Moabitáknac, és az Ammon fiainac ſeregit, reiá botſátá mondom őket Iudára, hogy el veztenéc azt az WRnac beſiéde ſierint, mellyet ſzolot vala az ő ſiólgai által az Prophétác által.

3 Bizonyára az WRnac beſzéde ſzerint eſéc ez nyomorúſág Iudán, hogy el vetné őtet előle Manaſſesnec bűneiért mellyeket czelekedett vala.

4 Es az ártatlan Vérértis mellyet ki ontott vala, és azzal bé töltötte vala egéſi Ieruſálemet. Azért nem kedueze az WR ő néki.

5 Ioacimnac pedig több dólgai és minden czelekedeti auagy nintſeneké meg irua az Iudabéli királyokról váló könyvben?

Ioacin vagy Ieconias 21. király Iudá országában 3. hónapig.

6 El aluuéc azért Ioacim az ő attyaiual, és az ő fia Ioacin wralkodéc ő helyette.

7 Az Ægyptusbéli király pedig nem iőue ki többzer az ő földéből, mert az Babyloniabéli király, valami az Ægyptusbéli királyé vala, el vőtt vala mindent, az Ægyptuſnac folyó vizétől fogua mind az Euphrates folyó vizig.

8 Tizennyóltz eſztendős vala Ioacin mikor wralkodéc és három hólnapig wralkodéc Ieruſálemben: Az ő annyának pedig Nehuſta vala neue, az Ieruſálembéli Elnathannac leánya.

9 Es gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, mind az ſierint az mint az ő attya czelekedett vala.

10 Ackor fel iőuénec Nabuchodozornac az Babyloniábéli királynac ſzolgai Ieruſálem ellen, és meg ſzállác az városſt.

11 Ő magais Nabucodonozor fel iőue az város ellen, mellyet immár az ő ſiólgai meg ſiállottác vala.

12 Ki méne pedig Ioacin az Iudánac királlya az Babyloniábéli királyhoz az ő annyával, ſzólgaiual, hadnagyaiual és komornikiaiual egyetembe, és fel vőué őtet az Babyloniábéli király az ő wralkodáſának nyóltzadic eſztendeiében.

13 Es el hordá onnét mind az WRnac házának mind az király házának kéntſeit, és egy-

be tőré mind az arany edényeket mellyeket Sálomon az Izraelnec királlya czinált vala az WRnac Templomában, az mint az WR szólot vala.

14 Es el viué mind az egéſi Ieruſálemet minden feiedelmiuel, minden vitęziuel, tíz ezer foglyot, és annac felőtte mind az meſter embereket és kapun állókat: Senkit el nem hagya hanem czac az földnec ſiegény népét.

15 El viué Ioacintis Babyloniába, annyáual, feleſégiuel komornikiaiual és az orſzágnac erős vitęziuel egyetembe fogua Ieruſálemből Babyloniába.

16 Annac felőtte hęt ezer hadakozó férfiakat és ezer miues embereket és kapun állókat, minden erős és hadra álkolmatoſokat. El viué mondom őket az Babyloniábéli király fogua Babyloniába.

17 Királlyá tőué pedig az Babyloniábéli király Mathaniát, az ő attyának (Tudni illic Ieconiáſnac) attyafiát ő helyette, és változtatá az ő neuét Sedechiasnac.

18 Huſzon egy eſztendős vala Sedechias mikor wralkodni kezdé, és tizen egy eſztendeig wralkodéc Ieruſálemben: Az ő annyának pedig Amital vala neue, az Libnaból való Ieremiáſnac néne.

19 Es gonoſzúl czelekedéc az WRnac ſiemei előtt, mind az ſierint az mint Ioacim czelekedett vala.

20 [h] Mert az WRnac búſúlása miatt mellyvólt mind Ieruſálem mind Iudah ellen, miglen el veté őket ſzemei eléől, el ſzakadá Sedechias az Babyloniábéli királytól.

[h] Azt Akaria mondani hogy az Istennac büntető haragiából vólt hogy Sedechias el haylot az Babyloniái kiváltul, hogy illyen modon meg büntetné az népét az királlyal egy be.

XXV. Réſz.

Sedechias király el ſzakad az Nabucodonozortól, ki meg hallya Ieruſálemet, meg fogia Sedechiaſt. Az városſt es az Templomot meg gyuyttyac és meg égetic. Megölic az Sedechias fiait és ő magának ſemeit ki rolyſic, Az vrán az népnec maradekait el vitetic, Az Ioacint vagy Ieconiáſt tiztelli az Euilmerodach.

1 Lőn pedig az ő birodalmának kilentzedic eſztendeiében az tizedic hólnapban és annac tizedic napian, el iővé Nabuchodonozor az Babyloniábéli király az ő egéſi ſeregéuel Ieruſálem ellen, és tábort iára ellene, és Caſtelyokat czinálánac ellene körös környűl.

2 Es alatta lőnec az városnac Sedechias királnac tizen eggyedic eſztendeieíglen.

3 Az eſztendőnec negyedic haúánac kilentzedic napian el hatalmazéc az éhſég az városban, és nem vala mit enni az föld népének.

4 Es meg rontatéc az város, és el futánac az hadakozó férfiac mindniáián éijel, annac

Sedechias 22. király Iuda országában 11. eſztendeig.

Laſd meg Iere: 52 Honnét ezt igy forditottuc. Mert érti az tizen eggyedic eſztendőnec negyedic haúánac kilentzedic napiát.

azka-

az kápúnac útán melly az király kerte mellet való két kő fal között vala. Az Chaldeusoc pedig mind környül vöttec vala az várost, és az király el futá az puztának útán.

5 Meg kergetéc pedig az Chaldęusoknac seregi az királt, és meg fogác ötet az Ierichonac mezeién, és az ő serege mind el oszlá ő mellőle.

6 Meg fogác mondom az királt és el viuéc ötet az Babyloniábéli királyhoz Reblathaba, holott ő reáia sententiát mondánac.

Vagy holot ő vele feddődenec az frigynec és kötesnec fel bontasá felől.

7 Az Sedechiásnac pedig fiait az ő szeme láttára le vágác, Sedechiasnac szemeit kitolyác, ęrtz bękokba yeréc, és ötet el viuéc Babyloniába.

8 Az ötödic hólnapban pedig és annac hetedic napián. (az az Nabuchodozornac az Babyloniai királynac wralkodásánac tizenkilentzedic esitendeie,) el iöue Nabuzar Adan az seregeknec hadnagya, az Babyloniábéli király szolgáia Ierusálembe.

9 Es fel gyuitá az WRnac házát és az kiraly házát, és mind az Ierusálembéli házakat, és végezetre mind az nagy palotákat tűzzel meg égeté.

10 Annac felötte Ierusálemnec kő falait körös környül lerontá az Chaldęusoknac serege, melly az seregnec hadnagyáual vala.

11 Az több népet pedig melly az városban meg maradott vala, kic az Babyloniábéli királyhoz haylottac vala, és az több kőfségnec sokaságát el viue Nabuzar Adan az seregnec hadnagya.

12 Az föld népénec pedig az szegényéből hagyá ott á seregnec hadnagya szőlő miueseket és szántó embereket.

13 Az ęrtz oszlopokat pedig mellyec az WR házában valánac, és az üstökneč talpait, és az ęrtz tengert melly az WRnac házában vala, öszue rontác az Chaldęusoc és azoknac az ęrtzét Babyloniába viuéc.

14 El viuéc pedig az fazékakotis, üstöket, vigaság téuő szerszámokat, kalánokat, és minden szolgálatra rendeltetett egyęb ęrtz edényeket.

15 Es el viué az seregnec hadnagya az serpenyöket, az medentzéket, kic közzül nemellyec aranyból, nemellyec pedig ezüstből valánac.

16 Az két ęrtz oszlopot, az ęrtz tengert, és az üstöknec talpait mellyeket az Sálomon czinált vala az WR házában, meg mérhetetlen vala mind ezeknec az edényeknec ęrtzec.

17 Az eggyic oszlopnac magasága tizen nyóltz sing vala, és

azon

azon felől ęrtz gomb vala, mellynec magaſsága három ſing vala, és mind háló forma, mind pomagránatoknac formáia vala ęrtzből az gombon felől körös környül, ezen formára vala az máſic oſzlopis az háló formáual egy-be.

18 El viué az ſeregnec hadnagya az Seraiáh papotis az elsö rendből, és Sophoniáſt az másodic rendből, és az edényeknec három örizöiét.

19 Es az városból el vön egy fö embert ki az hadakozó férfiaknac elöttöc járó hadnagyoc vala, és öt férfiakat kic az király környül forgolodnac vala, kic találtatánac az városban: és az ſeregnec iró Deiákiát ki meg ſzámlállya vala az föld népét, és hatuan férfiakat az föld népe közzül, kic ott találtatánac az városban.

20 Fel véue mondom ezeket Nabuzar Adan az ſeregnec hadnagya, és el viué öket az Babilonyábéli királyhoz Reblathaba.

21 Es le vágá ſ-meg ölé öket az Babilonyábéli király Reblathaban Emathnac földében, és igy vitetéc el Iudah az ö földéről.

22 Az több népnec pedig melly meg maradott vala az Iudánac földén, mellyet meg hagyott vala Nabucodonozor az Babyloniábéli király, tiztartót ſzerze Godoliaſt, Ahicámnac az Saphan fiának fiát.

23 Mikor pedig meg hallottác vólna az ſeregeknec feiedelmi az ö alattoc való férfiackal egybe, hogy tiztartóuá tötte vólna az Babyloniábéli király Godoliáſt, el ménénec Godoliashoz Miſpaba, Tudni illic Iſmael az Nethaniánac fia, és Ioanan az Careánac fia, Es Saraia az Netophat városbéli Thanchumetnec fia, és Iezanias az Maachatinac fia, az ö allattoc való férfiackal egybe.

24 Es meg eskűuéc nékiec Godolias és az vęlec való férfiaknac, és monda nékiec: Ne féllyetec az Chaldęuſoknac való ſzolgálattól: Legyetec veztegſéggel ez földön, és ſzolgállyatoc az Babyloniábéli királynac és iól léſzen néktec dólgotoc.

25 Lön pedig az hetedic hólnapban el iöue Iſmael Nethaniánac az Eliſama fiának fia, ki király magból való vala, és vęle éggyüt tiz férfiac, és le vágác Godoliaſt és meg hala: Annac felötte az Sidókatis és az Chaldęuſokat kic ö vęle valánac Miſpában.

26 Es fel kele az egéſi nép kitſintöl fogua nagyîglan, és az ſeregeknec feiedelmi, és el ménénec Ægyptusba, mert félnec vala az Chaldęuſoktól.

27 Lön

27 Lőn annac felőtte Ioachimnac az Iudábéli királynac el-vitelének harmintz hetedic eſtendeiében, az tizen kettődic hólnapban, annac huſſon hetedic napián, ki vőué az Euilmerodah az Babilonyábéli király az ő birodalmának elſő eſtendeiében Ioacint az Iudanac királlyát, az fog házból.

28 És kegyoſen beſiélle vęle, és fellyeb tőué az ő ſzękit az több királyoknac ſiękinél, kic ő vęle valának Babylonyában.

29 És el változtatá az fogſágban váló ruháit, és ő nála vala étele életének minden ideié-ben.

30 Az ő abraka pedig mindenkor ki iár vala, mellyet az király ád vala nékie naponként az ő életének minden ideiében.

Ioachint vagy Ieconiást ki veſſi az fokſagból Euilmerodach, és kegyelmeſen táplállya mind hóltig.

Az királyokról való máſſodic könyvnec vége.

ELSŐ CHRONICA KÖNYW.

Mellyben meg irattatic az Izrael nemzetſégének eredeti és elſaporodáſa, mind az Babylonyai rabſágból való haza iövéſig: Annac okáért az Dávid hiſtoriáján az birodalomnac meg iráſát el kezdvén az külſő köſégnec és az Anyaſſent Egyháznac Dávidtól való rendőléſét meg iria, mind az Sálomon birodalmáig, az az, világ teremtéſétől fogua 2985. eſtendeig.

ELSŐ RESZ.

Az Noénac őſeic Adamtól fogua: És az ő vnokáic mind Abrahamig: Az Abráham maradekiris mind Iacobig, az ſent hiſtoriának értelmeiért bővebben elő ſámlállya. Az királyokaris és hadnagyokat neuezet ſerint elő ſámlálly á, az kic az Edomitác földét birtác, mind áz Moſes ideiéig.

1 Adam